

VYSOKÁ ŠKOLA BÁŇSKÁ – TECHNICKÁ UNIVERZITA OSTRAVA
EKONOMICKÁ FAKULTA

DIPLOMOVÁ PRÁCE

2011

Barbora Adamčíková

VYSOKÁ ŠKOLA BÁŇSKÁ – TECHNICKÁ UNIVERZITA OSTRAVA
EKONOMICKÁ FAKULTA

KATEDRA PRÁVA

Financování bytového domu z fondů EU
Financing of the Apartment Building from EU Funds

Student: Bc. Barbora Adamčíková
Vedoucí diplomové práce: JUDr. Petr Mrkývka, Ph.D.

Ostrava 2011

Zadání diplomové práce

Student: Barbora Adamčíková
Studijní program: Ekonomika a management
Studijní obor: Ekonomika a právo v podnikání
Téma: **Financování bytového domu z fondů EU**
Financing of the apartment building from EU funds

1. Úvod
2. Teoretické vymezení problematiky
3. Charakteristika současného stavu v uvedené oblasti
4. Návrh financování projektu
5. Závěr
Seznam použité literatury
Seznam zkratk
Prohlášení o využití výsledků diplomové práce
Přílohy

Seznam doporučené odborné literatury:

VILÁMOVÁ, Š.: *Jak získat finanční zdroje Evropské unie*. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, 2004. 196 s. ISBN 80-247-0828-0.

BRWN, L., FANTOVÁ-ŠUMPÍKOVÁ, M., PĚCHOTOVÁ, B., PĚLUCHA, M., POTLUKA, O.: *Doporučení k efektivnímu a průhlednému užívání a čerpání prostředků ze strukturálních fondů*. Praha : Transparency International, 2007. ISBN 978-80-903032-2-5.

MAREK D., KANTOR T.: *Příprava a řízení projektů strukturálních fondů Evropské unie*. 2. aktualiz. a dopl. vyd. Brno: Společnost pro odbornou literaturu – Barrister & Principal, 2009. 215 s. : il. ISBN 978-80-87029-56-5.

Vedoucí diplomové práce: JUDr. Petr Mrkývka, Ph.D.

Datum zadání: 20. listopadu 2010

Datum odevzdání: 29. dubna 2011

---

vedoucí katedry

---

prof. Dr. Ing. Dana Dluhošová
děkanka fakulty

„Místopřísežně prohlašuji, že jsem celou diplomovou práci, včetně všech příloh, vypracovala samostatně a uvedla jsem veškerou použitou literaturu a další prameny.“

„Přílohy č. 1, 2 a 3 dané mi k dispozici, jsem samostatně doplnila.“

Ostrava 29. 4. 2011

Barbora Adamčíková

Poděkování

Tímto bych chtěla poděkovat předsedovi společnosti Nové bydlení plus a.s., jakožto realizátorovi projektu bytový dům, za ochotu a cenné podněty.

Poděkování patří rovněž zaměstnancům Magistrátu města Ostravy, odboru ekonomického rozvoje a také vedoucímu diplomové práce JUDr. Petru Mrkývkovi, Ph.D. za připomínky a rady, díky kterým bylo možné tuto práci dokončit.

Obsah

Úvod.....	5
2 Teoretické vymezení problematiky	7
2.1 Strukturální fondy a Fond soudržnosti	8
2.2 Soustava programových dokumentů	9
2.2.1 Operační programy v rámci ČR	10
2.2.2 Tematické OP	11
2.2.3 Regionální operační programy	12
2.3 Legislativní úprava v uvedené oblasti	13
2.3.1 Evropská právní úprava.....	17
2.3.2 Česká právní úprava	20
2.3.3 Legislativa upravující publicitu programu	23
3 Charakteristika současného stavu v uvedené oblasti.....	27
3.1 Význam projektu	28
3.2 Etapy projektového cyklu.....	29
3.3 Zásady projektové přípravy	32
3.3.1 žádosti o finanční podporu	34
3.3.2 postup podávání projektu	36
3.4 Finanční příspěvky z fondů	37
4 Návrh na financování projektu.....	41
4.1 Popis projektu a zdůvodnění jeho potřeby	41
4.2 Vazba projektu na strategické dokumenty	45
4.2.1 Brownfield.....	46
4.2.2 Operační program životní prostředí	48
4.2.3 OP Podnikání a inovace	50
4.3 Využití prostředků ze státních fondů.....	51
5 Závěr.....	54

6	Doporučení financování bytového domu	56
	Literatura	57
	Seznam použitých zkratek.....	62
	Seznam příloh.....	64

Úvod

V souvislosti se vstupem České republiky v roce 2004 do Evropské unie se nám otevřela cesta k čerpání prostředků ze strukturálních fondů EU.

Nyní se nacházíme v programovém období na rok 2007 – 2013, které představuje příznivou situaci pro řadu uchazečů o dotace. V porovnání s prvním programovým obdobím na léta 2004 – 2006, je celková suma podpor přidělených ČR několikanásobně vyšší. Záleží pouze na nás, na kolik tuto možnost využijeme.

Ne každý se dovede orientovat v poměrně složité problematice systému fondů a s nimi spojené legislativě, stejně tak v systému operačních programů. To může zároveň představovat hlavní problém při samotném čerpání dotací a zapříčinit také situaci, že ČR plně nevyužije celkovou sumu, která jí byla přidělena EU.

Po pečlivém zvážení dané problematiky a situace, která se zároveň naskytla, jsem se rozhodla, že svou diplomovou práci věnuji právě oblasti strukturálních fondů. Velká část bude věnována právě její legislativní úpravě a samotným podmínkám získávání prostředků z těchto fondů.

Dále se zde budu zabývat postupy při realizaci projektů a představím zde konkrétní a reálně existující projekt, jehož realizátorem je společnost Nové bydlení plus a.s.

Předmětem tohoto projektu je plánovaná rekonstrukce stávajícího objektu s přístavbou pro účely bydlení. Původní stavba sloužila jako nebytový objekt pro drobnou výrobu a nyní se nachází v havarijním stavu. Zároveň se jedná o pilotní projekt v oblasti ekologické developerské výstavby, kdy pro stavbu budou využity materiály, vyrobené z recyklovaného odpadu.

Na základě této výchozí situace existuje hypotéza, že by tato rekonstrukce mohla být částečně financována právě z prostředků EU, eventuálně jiných dotačních titulů.

Cílem práce je, na základě předběžného posouzení, identifikovat vhodné dotační tituly a posoudit, do jaké míry projekt a jeho záměr splňují kriteria a podmínky pro získání dotace.

Jedná se tak o aplikaci získaných poznatků do praxe. Práce se zabývá reálnou situací, která může nastat v případě, kdy žadatelé o dotaci osloví za tímto účelem specializovanou společnost. V praxi se často žadatelé o finanční podporu obrací na specializované poradenské společnosti, které poskytují komplexní odbornou pomoc při definování vhodného titulu, vypracování odpovídajícího projektu i povinných dokumentů. Zaměstnanci připraví vše

potřebné pro podání žádosti o dotaci a zabezpečí i následný monitoring projektu. Jde o časově i administrativně náročný proces, který vyžaduje odborné znalosti a pro samotné žadatele je mnohdy finančně nákladný.

Práce by měla přispět k lepší orientaci v této problematice a obeznámit čtenáře s možnostmi, které se v rámci financování bytového domu z veřejných prostředků nabízí.

V rámci naplnění cíle byla práce koncipována do následujících částí. První část se zabývá teoretickým vymezením problematiky strukturálních fondů a s ní souvisejícími pojmy včetně legislativní úpravy dané oblasti.

V druhé části jsou popsány jednotlivé etapy projektové přípravy a jsou zde i přiblíženy podmínky získání finančních příspěvků z fondů EU.

Další část práce popisuje projekt bytového domu a jeho záměr, následně jsou uvedeny jednotlivé alternativy dotačních titulů a jejich charakteristiky.

V závěru práce je uvedeno vyhodnocení dané hypotézy a jsou zde popsány další možnosti postupu.

2 Teoretické vymezení problematiky

Evropskou unii tvoří 27 členských států s téměř pěti sty miliony obyvatel. Mezi jednotlivými členskými zeměmi a jejich regiony, kterých je v EU úhrnem 271, existují menší či větší hospodářské a sociální rozdíly. K vyrovnání těchto vzájemných rozdílů a úrovně rozvoje regionů, slouží právě Evropské fondy (dále jen EF).

Jejich záměrem je zvyšovat konkurenceschopnost regionů a umožnit všem uspět na společném vnitřním trhu. Tomuto úsilí se souhrnně říká „evropská politika hospodářské soudržnosti“ či kohezní politika.

EU podporuje v rámci této politiky rovnoměrný rozvoj regionů všech členských států. K naplnění této agendy vynakládá EU celkem 347 miliard eur, tedy více než třetinu evropského rozpočtu. Podpora plynoucí z jednotlivých fondů byla postupně soustřeďována do tzv. cílů strukturální politiky.

„Strukturální politiku lze chápat jako politiku orientovanou na řešení problémů zaostalých případně upadajících odvětví. Strukturální politika má úzkou vazbu na politiku regionální, jejímž cílem je podpora zaostalých a neprosperujících regionů.“¹

Snahou této politiky je také snížit rozdíly mezi jednotlivými regiony z pohledu ekonomických aktivit uvnitř regionu s vnitřním i vnějším dopadem na region, za pomoci politiky strukturální.

Strukturální politika sleduje odvětvové hledisko, zatímco regionální politika sleduje hledisko územní.

---

¹*Regionální politika EU 2007-2013. Fondy evropské unie.* [cit. 2011-02-18]. Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/regionalni-politika-eu-2007-2013>

2.1 Strukturální fondy a Fond soudržnosti

Prostředky, které plynou ze strukturálních fondů, jsou poskytovány v určitých časových intervalech. V této souvislosti hovoříme o tzv. časovém programování podpory. Délka jednotlivých programovaných období koresponduje s rozpočtovým rámcem EU. Výši podpory pro jednotlivé členské státy schvaluje EU od roku 2000 na sedmileté programové období.¹

Jednotlivé členské státy mohou za podmínek stanovených legislativou EU, žádat o přidělení tzv. finančního stropu. Jedná se o maximální částku, kterou může dotčený stát, respektive jeho jednotlivé subjekty vyčerpat.

Výše přidělené částky je závislá na ekonomické úrovni státu. V praxi to znamená, že s rostoucí ekonomikou státu, klesá jeho možnost na získání finančního stropu pro následující programové období.

„Česká republika jako „nová“ členská země dostává v letech 2007 – 2013 masivní podporu, jejímž cílem je zvýšit konkurenceschopnost naší ekonomiky při respektování udržitelného rozvoje a sociální soudržnosti. Celkem můžeme jako stát využít v tomto programovém období 782,2 miliardy korun.“² Přičemž tato částka kolísá podle měnového kurzu a jsou do ní započítány již realizované investice minulých let, kdy byl kurz koruny k euru vyšší.

Pro současné programové období je počet strukturálních fondů redukován na dva, jimiž jsou **Evropský fond regionálního rozvoje (ERDF)** a **Evropský sociální fond (ESF)**.

Výše uvedené SF směřují finanční podporu do 3 cílů politiky hospodářské a sociální soudržnosti (HSS).³

Cíl Konvergence – podstatou tohoto cíle je podpora ekonomického růstu a tvorby pracovních míst v nejméně rozvinutých členských státech a oblastech.

Cíl Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost – tento cíl se realizuje prostřednictvím regionálních a národních programů.

---

¹ Nařízení Rady (ES) č. 1083/2006, čl.43

² *Evropské fondy – aktuální stav k 5.1.2001, MMR.* [cit. 2011–01–20]. Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/CMSPages/GetFile.aspx?guid=63b540e1-a5f6-41d4-a679-5dcb41e38741>

³ Nařízení Rady (ES) č. 1083/2006, čl.9

Regionální programy mají pomoci regionům předvídat a podporovat hospodářské a společenské změny, posilovat jejich konkurenceschopnost a atraktivitu. Národní programy se mají zaměřit na podporu přizpůsobivosti zaměstnanců a podniků za účelem dosažení plné zaměstnanosti a zvyšování kvality práce.

Cíl Evropská územní spolupráce – jedná se o podporu harmonického a vyváženého rozvoje na území EU prostřednictvím přeshraniční, meziregionální a mezinárodní spolupráce.

Finanční prostředky ze strukturálních fondů, ale nesměřují do členských států pouze na základě cílování podpory. Systém financování je postavený převážně na jednotlivých programových dokumentech a na podpoře ucelených a schválených projektů. Tyto projekty vyhotovují samotní příjemci podpory a jsou spolufinancovány orgány veřejné správy příslušného státu.¹

2.2 Soustava programových dokumentů

Klíčovým strategickým dokumentem, který definuje hlavní priority politiky hospodářské a sociální soudržnosti na dané období, jsou Strategické obecné zásady Společenství (dále jen SOZS).²

Každý členský stát dále zpracovává svůj Národní rozvojový plán (dále jen NRP), ve kterém specifikuje své hlavní rozvojové problémy země. Jedná se o základní strategický dokument pro získání finanční podpory ze strukturálních fondů (dále jen SF).

Český NRP tvoří tyto prioritní osy:

1. Posilování konkurenceschopnosti české ekonomiky.
2. Rozvoj moderní a konkurenceschopné společnosti.
3. Životní prostředí a dostupnost.
4. Vyvážený a harmonický rozvoj území ČR.

---

¹ *Strukturální fondy EU*. [cit. 2011–01–20]. Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/Informace-o-fondech-EU/Regionalni-politika-EU>

² Rozhodnutí Rady (2006/702/ES) ze dne 6.10.2006 o Strategických obecných zásadách Společenství pro soudržnost.

Dalším dokumentem zpracovaným členskými státy je Národní strategický referenční rámec (NSRR). Tento dokument se skládá jednak z části strategické, která obsahuje hlavní cíle a priority a části operační, která vymezuje jednotlivé operační programy (OP).

Náš NSRR popisuje pozici ČR v rámci celé EU, její ekonomickou výkonnost včetně socioekonomické analýzy. NSRR zároveň představuje určitou spojnici mezi prioritami státu a prioritou politiky HSS.¹

V soustavě programových dokumentů jsou pro žadatele a realizátory projektů nejdůležitějšími dokumenty operační programy, případně regionální operační programy (ROP), které zároveň představují poslední fázi programových dokumentů. Tyto programy plánují členské státy spolu s Evropskou komisí a jsou realizovány prostřednictvím organizací jak veřejného tak i soukromého sektoru.

Celkovou koordinací působnosti OP je pověřeno Ministerstvo pro místní rozvoj (MMR), které plní u řady OP i roli přímého řídicího orgánu a také odpovídá za jejich úspěšné čerpání. Jednotlivé programy specifikují problematiku pro konkrétní odvětví ekonomiky či region. Určují využití a zaměření prostředků na jednotlivé priority a opatření a v neposlední řadě upřesňují podmínky realizace samotných projektů.²

2.2.1 Operační programy v rámci ČR

V rámci České republiky existuje 26 operačních programů (OP). Přičemž je využíváno 24 OP a dva programy v rámci cíle Evropské územní spolupráce. ČR tak patří mezi státy s rekordním počtem operačních programů.

Jejich počet a komplikovaný systém čelí od samotného začátku kritice jak ze strany Evropské komise (EK), tak i z řad českých odborníků. Pro zvýšení efektivnosti využívání prostředků, které se EK snažila pro současné období zavést, je právě snižování počtu OP. Příkladem země s vysoce efektivním čerpáním je Irsko, které má v současném období pouze 3 OP.

---

¹ Nařízení Rady (ES) č. 1083/2006, čl. 37

² *Strukturální fondy EU a schéma programových dokumentů*. [cit. 2011–01–20]. Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/Informace-o-fondech-EU/Regionalni-politika-EU>

Hlavní příčinou vysokého množství OP vidí odborníci především ve snaze získat k „evropským penězům“ co nejlepší přístup. To mělo za následek rozpad původního jednoho SROP do sedmi samotných regionálních programů.

Je proto na místě pokládat si otázku, zda ČR s tak vysokým počtem OP je schopna efektivně využívat prostředky.

OP se člení podle problémových okruhů na tematické a regionální. Třetí skupinu tvoří operační programy Evropské územní spolupráce, kterých je celkem 7. Specifickou formu podpory pak představuje Program rozvoje venkova.¹

2.2.2 Tematické OP

Pro účel této práce jsou stěžejní právě tematické a regionální operační programy.

Tematických OP je celkem sedm. Tyto OP jsou určeny pro celou ČR, čerpat z nich může jak region Moravskoslezsko, tak i další regiony. Jsou řízeny na úrovni jednotlivých ministerstev. Souhrnný rozpočet jednotlivých programů činí více než 21,2 miliardy euro.²

Tematické OP, tzv. prioritní osy, upřednostňují zařazení podpory na předposlední úrovni, jež vymezuje podmínky poskytnutí podpory z fondů. Z těchto zdrojů jsou financovány projekty investičního i neinvestičního charakteru. Jedná se o tyto oblasti podpory:³

- Integrovaný operační program
- OP Podnikání a inovace
- OP Životní prostředí
- OP Doprava
- OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost
- OP Výzkum a vývoj pro inovace
- OP Lidské zdroje a zaměstnanost
- OP Technická pomoc

---

¹ *Strukturální fondy*. [cit. 2011–01–20]. Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/Informace-o-fondech-EU/Regionalni-politika-EU>

² *Příručka MMR. Stav k 5. 1. 2011*. [cit. 2011–01–5]. Dostupné z: <http://www.strukturalnifondy.cz/CMSPages/GetFile.aspx?guid=63b540e1-a5f6-41d4-a679-5dcb41e38741>

³ *Evropské fondy – aktuální stav k 5. 1. 2001, MMR*. [cit. 2011–01–5]. Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/CMSPages/GetFile.aspx?guid=63b540e1-a5f6-41d4-a679-5dcb41e38741>

V zájmu sledované oblasti práce se jeví jako klíčové OP podnikání a inovace a také zlepšení kvality životního prostředí. Těmto konkrétním programům se bude dále více věnovat 4. kapitola práce, ve které budou tyto operační programy specifikovány a stanoveny i jejich podmínky využití.

2.2.3 Regionální operační programy

Regionálních operačních programů (ROP) je v ČR celkem devět včetně dvou pro Prahu.

Patří zde:

- ROP Severozápad
- ROP Severovýchod
- ROP Střední Čechy
- ROP Jihozápad
- ROP Jihovýchod
- ROP Moravskoslezsko

Každý region soudržnosti si sám definoval klíčové problémové oblasti, na základě kterých určil, kam chce finanční podporu prioritně směřovat. Řídícím orgánem (ŘO) je Regionální rada příslušného regionu soudržnosti.¹

Regionální OP regionu soudržnosti Moravskoslezsko²

Cílem ROP Moravskoslezsko 2007-2013 je urychlení rozvoje regionu a zvýšení jeho konkurenceschopnosti. Hlavním úkolem programu je zvyšování kvality života obyvatel a atraktivity regionu pro investory a návštěvníky, zlepšování podmínek pro práci a volný čas a modernizace dopravní infrastruktury.

Pro ROP Moravskoslezsko je vyčleněno více než 20 mld. Kč a je financován z ERDF. Program je řízen na regionální úrovni prostřednictvím Regionální rady regionu soudržnosti Moravskoslezsko se sídlem v Ostravě.

---

¹[cit. 2011–01–20]. Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/Files/b6/b6efa9ef-a551-4404-a6c1-47072c43bb41.pdf>

² [cit. 2011–01–5]. Dostupné z: <http://www.rr-moravskoslezsko.cz/moznosti-financi-podpory>

V rámci Regionálního operačního programu Moravskoslezsko byly definovány tyto čtyři prioritní osy:

1. Regionální infrastruktura a dostupnost,
2. Podpora prosperity regionu,
3. Rozvoj měst
4. Rozvoj venkova.

2.3 Legislativní úprava v uvedené oblasti

Čerpání finančních prostředků z fondů EU je výdajem z veřejných rozpočtů, tyto příspěvky musí proto splňovat pravidla pro poskytování veřejné podpory.

Základní pravidla poskytování veřejné podpory upravuje *Smlouva o založení Evropského hospodářského společenství z roku 1957* (Smlouva ES), konkrétně pak její články 87 – 89. Smlouva tak ustanovuje obecný zákaz poskytování veřejné podpory, stejně tak i podmínky, které musí být naplněny, aby podpora mohla být považována za veřejnou.

Pravidla veřejné podpory byla postupně upřesněna také v jurisdikci Evropského soudního dvora (ESD).

Výklad pojmu **veřejná podpora** vyplývá ze Smlouvy ES, která stanoví, že „není-li uvedeno jinak, jsou se společným trhem neslučitelné podpory poskytované v jakékoli formě státem nebo ze státních prostředků, které narušují nebo mohou narušit hospodářskou soutěž tím, že zvýhodňují určité podniky nebo určitá odvětví výroby“.¹

Z definice veřejné podpory je tak vyloučena jakákoliv podpora jednotlivcům. Veřejnou podporou je pouze podpora poskytnutá podnikům. Pojem podnik je v právu EU velice široký pojem a zahrnuje jakýkoliv subjekt, který vyvíjí ekonomické aktivity.

„Podnikem jsou nejenom subjekty, jejichž předmětem činnosti je vytvářet zisky, ale také subjekty, které se pohybují na konkurenčním trhu. Ve smyslu práva EU jsou tak dotčeny subjekty soukromého i veřejného sektoru, ziskové i neziskové organizace, též zájmová sdružení nebo výzkumná střediska.“²

---

¹ *Smlouva o založení Evropského hospodářského Společenství čl. 87.* Konsolidovaná verze. s.167. <http://www.euroskop.cz/gallery/5/1749-8ca9577b53a4deb6f8c87820d1ea31b7.pdf>

² *Studium veřejné podpory, s.11.* [cit. 2011–02–25]. Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/Files/93/93034b2f-6c76-4008-8561-ea1ded270fa2.pdf>

Veřejné prostředky jsou ty, jež „zahrnují veškeré zdroje, které jsou administrovány členským státem prostřednictvím národních, regionálních nebo místních institucí, případně i jinými subjekty, které byly zřízeny nebo jsou kontrolovány státem. Pokrývají všechny operace, které mají vliv na veřejné rozpočty“.¹

Porušení hospodářské soutěže zvýhodněním určitého podniku či odvětví výroby představují takové činnosti, kdy „stačí potenciální hrozba, kterou může představovat i podporování ekonomické aktivity, která sice není v daném případě vykonávána za účelem zisku, ale teoreticky je tržně vykonávat lze (dochází ke zvýhodnění příjemce podpory, které by za běžných tržních podmínek nezískal)“.²

Nehledě na uvedené podmínky existují případy veřejné podpory, které jsou automaticky vyňaty z výše uvedeného obecného zákazu.

Z pohledu dnešní praxe se jedná zejména o podpory, které lze obecně vymezit jako pomoc „sociálního“ charakteru.

Článek 89 zmocňuje Radu k vydání nařízení, které upraví kategorie podpor vyjmutých z povinnosti notifikace. **Nařízením Rady 994/98** o aplikaci článků 92 a 93 (současné články 87 a 88) Smlouvy o ES, delegovala Rada na určité kategorie veřejné podpory své kompetence na Evropskou komisi, která je tak zmocněna, aby ustanovila pro tyto kategorie konkrétní podmínky, které umožní považovat podporu za slučitelnou s právem ES.

Tímto způsobem byla Komisí schválena pravidla podpory *de minimis*³, podpory ve prospěch malých a středních podniků, výzkumu a vývoje, ochrany životního prostředí, zaměstnanosti a vzdělávání a podpory.

Podle právní formy lze tyto výjimky rozdělit na tzv. blokové výjimky, které jsou upraveny nařízeními Evropské komise v souladu s nařízením Rady 994/98 a ostatní výjimky, které mají formu pokynů, rámce či sdělení Evropské komise.

---

¹ *Studie veřejné podpora v oblasti strukturálních fondů v letech 2007-2013, MMR, PBA Group 2007, s.11. [cit. 2011-02-25]. Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/Files/93/93034b2f-6c76-4008-8561-ea1ded270fa2.pdf>*

² Tamtéž, s.11.

³ Pravidlo *de minimis* stanoví prahovou hodnotu podpory. Jestliže podpora této hodnoty nedosáhne, lze mít za to, že se na ni nevztahuje čl. 107 odst. 1 Smlouvy, takže opatření není nutné Komisi předem oznámit. Toto pravidlo je založeno na předpokladu, že ve velké většině případů nemají nízké částky podpory žádný účinek na obchod a hospodářskou soutěž mezi členskými státy. Aby se na podporu vztahovalo pravidlo *de minimis*, strop podpory činí obecně 200 000 EUR v kterémkoli tříletém období.

Míra podpory stanovená v legislativě EU pro fondy EU (např. povolené čerpání z konkrétních fondů na určité typy intervencí) a míra veřejné podpory nejsou identické pojmy. „Legislativa EU pro fondy EU řeší otázku zdrojů financování. Pravidla veřejné podpory řeší otázku výdajovou ve vztahu ke konkrétním intervencím a jejich dopadu na trh.“¹

V každém případě míra pomoci podnikům v rámci fondů EU musí být stejná nebo nižší než maximální povolená míra veřejné podpory vyplývající z právních předpisů EU.

Strukturální fondy se řídí jak evropskou, tak i národní právní úpravou jednotlivých členských států. Právo EU aplikují orgány společenství (orgány soudní + komise) a vnitrostátní orgány (soudy).

Toto právo má dvě části, právo primární a sekundární.

- **Primární právo EU** je mezinárodním právem, které vytváří členské státy. Z hlediska svého obsahu je nejdůležitějším prvkem práva EU.

Primární právo tvoří především smlouvy EU ale i další úmluvy. Patří zde mezinárodní smlouvy, smlouva o založení ES, smlouva o EU, všechny změny a doplňky.

„Mezinárodní smlouvy tvoří právně nejsilnější část. Smlouvy nelze měnit a doplňovat, tak že by se strany dohodly na nové úpravě. Má-li dojít ke změně, musí být svolána mezivládní konference radou a ta se musí dohodnout jednomyslně“, Týč (2004, s. 9).

Základním primárním pramenem pro regionální a strukturální politiku EU je **Smlouva o založení Evropského společenství** (dále jen SES). Původní z roku 1957, byla později novelizována řadou smluv.

V této smlouvě je vymezen Cíl politiky soudržnosti ES, dále jsou zde zakotveny strukturální fondy za účelem dosažení tohoto cíle. Smlouva obsahuje mimo jiné i Soubor společných ustanovení pro soutěž (hlava 6 SES), finanční ustanovení SES (čl. 174-176) a ustanovení v oblasti životního prostředí.

- **Právo sekundární** (druhotné, odvozené) právní akty orgánů Společenství, jež jsou vydané na základě zřizovacích smluv. „Souhrn právních norem, které nejsou tvořeny členskými státy, jsou tvořeny orgány společenství“, Týč (2004, s. 9).

---

¹ Studie veřejné podpora v oblasti strukturálních fondů v letech 2007-2013, MMR, PBA Group 200. s.13. [cit. 2011-02-25]. Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/Files/93/93034b2f-6c76-4008-8561-ea1ded270fa2.pdf>

Sekundární právo je pro členské státy stejně závazné, jako jejich národní právo. Prameny sekundárního práva tvoří Nařízení, Směrnice a Rozhodnutí.

Nařízení představuje něco, jako zákon EU. Jedná se o obecně závazný právní akt, jež upravuje vztah mezi ES a jednotlivcem.

„Nařízení je pramenem práva s analogickým postavením, jaké má ve vnitrostátním právním řádu zákon. Je závazné ve všech svých částech a platí v okamžiku vstupu v platnost bezprostředně ve všech členských státech. Všechny orgány členského státu, tedy soudy i správní a jiné úřady, jsou povinny ho aplikovat. Členský stát nemůže zabránit platnosti nařízení na svém území. Nařízení tak vytlačuje veškeré vnitrostátní právo, které je s ním v rozporu“, Tuháček (2007, s. 8).

Nařízení se týkají jak jednotlivých členských států, tak i jejich právnických či fyzických osob. Tyto akty mají přímou účinnost, to znamená, že jsou použitelné v každém členském státě, aniž by k tomu byly potřebné jakékoli kroky na národní úrovni. Nejsou předmětem transpozice do národních legislativ. K jejich aplikaci postačí pouze vytvoření podmínek.

Směrnice (direktiva) „je určena členským státům. Smyslem je upravit právní poměry jednotlivců. Určuje cíl, kterého má být dosaženo, členský stát je povinen dosáhnout ho prostředky, které si sám zvolí.“ Směrnice tedy stanoví členským státům, jak má vypadat právní úprava určité věci. „Směrnice je nástrojem sbližování právních řádů členských států“, Týč (2004, s. 9).

Rozhodnutí představuje „individuální právní akt. Existují ale i normativní rozhodnutí, které nejsou určena jednotlivci, mají dopad vůči všem, např. soud první instance“, Týč (2004, s. 10).

Právo EU platí vedle práva vnitrostátního. Vzniká problém, neboť vedle sebe existují dvě soustavy práva (dva právní řády), které se překrývají a může tak docházet ke konfliktům. Z tohoto důvodu jsou při aplikaci evropského práva dodržovány následující zásady.

➤ **Zásada přednosti práva EU**

Uplatnění této zásady, určuje uspořádání systému právního řádu. Z rozhodnutí *Van Gend en Loos* 26/62 vyplývá, že je přednost práva EU před vnitrostátním právem v případě střetu dvou pravidel, která se mají aplikovat na stejný akt.

„právo EU je jiný systém práva a neruší vnitrostátní právo. Má pouze aplikační přednost před vnitrostátním právem. Kterýkoliv předpis tohoto práva má přednost před předpisem vnitrostátního práva, tato zásada není nikde stanovena, ale vychází z judikatury soudního dvora“, Týč (2004, s. 11).

➤ ***Zásada přímého účinku***

Tato zásada znamená bezprostřední závaznost práva EU pro jednotlivce FO i PO, ukládá jim povinnost a dává práva.

Nařízení, jsou určena jednotlivcům, je zde proto přímý účinek.

Směrnice by neměla mít přímý účinek, ale v konečné etapě jednotlivci často určena je.

„Směrnice je určena členským státům, které je mají aplikovat na jednotlivce. Stát by měl směrnici aplikovat do vnitrostátního práva, která je určena jednotlivci. Mnohé směrnice nejsou provedeny včas, nebo nedostatečně, nekvalitně (protiprávní stav), protože stát neprovedl směrnici. Pokud stát neprovedl směrnici, bude směrnice aplikována přímo“, Týč (2004, s. 12).

Pokud směrnice vyžaduje, aby stát přijal právní úpravu, která má zajistit nějaká práva pro jednotlivce, pak má směrnice také přímý účinek. Musí být však zároveň splněny následující dvě podmínky. Směrnice musí jednoznačně upravovat práva jednotlivce a musí být bezpodmínečná.

Členský stát odpovídá vůči jednotlivci za neprovedení směrnice (porušení práva EU), je zde zavinění, odpovědnost.

Přímého účinku směrnice se může dovolávat pouze jednatlivec vůči členskému státu, přičemž jde tak o určitou ochranu jednotlivce. U nařízení a u přímého práva, pokud je přímý účinek, se může dovolávat každý každého.

2.3.1 Evropská právní úprava

Strukturální politika je v rámci EU zajištěna celou řadou právních aktů. Tyto akty jsou přijímány vždy pro každé programovací období. Stěžejní prameny sekundárního práva, které se vztahují k politice soudržnosti pro současné programové období, tvoří následující právní akty.

Za klíčový programový dokument realizace politiky HSS je považováno ***Rozhodnutí Rady (2006/702/ES)*** ze dne 6. 10. 2006 ***o Strategických obecných zásadách Společenství pro soudržnost***. Jsou zde definovány hlavní priority politiky soudržnosti v období 2007-2013.

Soubor nařízení ke strukturálním fondům, které byly přijaty Radou a Evropským parlamentem reprezentuje dále následující výčet.

Základním pramenem, který upravuje postupy řízení a provádění pomoci strukturálních fondů a fondu soudržnosti je ***Nařízení Rady (ES) č. 1083/2006*** ze dne 11. července 2006 ***o obecných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu a Fondu soudržnosti*** a o zrušení nařízení (ES) č. 1260/1999 (dále jen obecné nařízení). Je zde zakotven jak finanční rámec pro čerpání z fondů EU, tak i úprava tří hlavních cílů pro současné programové období.

Nařízení Komise (ES) č. 1828/2006 ze dne 8. prosince 2006 stanovující prováděcí pravidla pro aplikaci nařízení Rady (ES) č. 1083/2006 a ***nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1080/2006*** (dále jen ***implementační nařízení***). Toto nařízení vyjmenovává ve svém článku okruhy, ke kterým stanovuje prováděcí pravidla.

Dále lze uvést ***Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1080/2006*** ze dne 5. července 2006 ***o Evropském fondu pro regionální rozvoj*** a o zrušení nařízení (ES) č. 1783/1999 (dále jen nařízení o ERDF). Toto nařízení stanoví úkoly Evropského fondu pro regionální rozvoj, rozsah jeho pomoci s ohledem na cíle a pravidla způsobilosti pro poskytnutí pomoci.

Zmínit lze také ***Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1081/2006*** ze dne 5. července 2006 ***o Evropském sociálním fondu*** a o zrušení nařízení (ES) č. 1784/1999 (dále jen nařízení o ESF). Nařízení stanoví úkoly Evropského sociálního fondu, rozsah jeho pomoci, obsahuje zvláštní ustanovení a druhy výdajů způsobilých pro poskytnutí pomoci. Evropský sociální fond se řídí ***nařízením (ES) č. 1083/2006*** a tímto nařízením.

Stejně tak i ***Nařízení Evropského parlamentu a Rady č. 1082/2006*** ze dne 5. července 2006 ***o evropském seskupení pro územní spolupráci*** (dále jen nařízení o EGTC). Nařízení se týká opatření nezbytných ke zlepšení podmínek, za nichž se uskutečňuje územní spolupráce. Jedná se o seskupení s právní subjektivitou, které bylo vytvořeno v zájmu překonání překážek, které brání územní spolupráci.

Nařízení Rady (ES) č. 1084/2006 ze dne 11. července 2006 ***o Fondu soudržnosti a o zrušení nařízení (ES) č. 1164/94.***

Mezi právní prameny, upravující a regulující finanční vztahy patří nařízení, jejichž smyslem je chránit oblast finančních zájmů EU.¹

Jedná se o ***Nařízení rady (ES, Euratom) č. 1605/2002 o souhrnném rozpočtu Evropských společenství.***² Jde o detailní ustanovení týkající se řídicích a kontrolních systémů, které jsou dále upraveny v nařízení Komise č. 438/2001³ a v nařízení č. 1386/2002.⁴

S tím souvisí i ***Nařízení Komise (ES, Euratom) č. 2342/2002*** ze dne 23. prosince 2002, kterým se stanoví podrobná pravidla pro provádění nařízení Rady (ES, Euratom) č. 1605/2002 ze dne 25. června 2002 o souhrnném rozpočtu Evropských společenství.⁵

Nařízení Komise (ES, Euratom) č. 2343/2002 ze dne 23. prosince 2002 ***o rámcovém finančním nařízení*** pro orgány uvedené v článku 185 nařízení Rady (ES, Euratom) č. 1605/2002.

Nařízení Rady (ES, Euratom) č. 2185/96 ze dne 11. prosince 1996 ***o kontrolách a inspekcích*** na místě prováděných Komisí za účelem ochrany finančních zájmů Evropských společenství proti podvodům a jiným nesrovnalostem.

Nařízení Rady (ES, Euratom) č. 2988/95 ze dne 18. prosince 1995 ***o ochraně finančních zájmů Evropských společenství.***

---

¹ Ministerstvo financí České republiky. [cit. 2011–02–25]. Dostupné z:

http://www.mfcr.cz/cps/rde/xbcr/mfcr/Methodika_2007_2013_s_platnosti_od_01062008.pdf.

² Toto nařízení bylo změněno rozsáhlou novelou nařízení Rady (ES, Euratom) č. 1995/2006 ze dne 13. prosince 2006, kterým se mění nařízení Rady (ES, Euratom) č. 1605/2002, kterým se stanoví finanční nařízení o souhrnném rozpočtu Evropských společenství.

³ Nařízení Komise č. 438/2001 ze dne 2. března 2001, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení Rady (ES) č. 1260/1999, pokud jde o řídicí a kontrolní systém pro pomoc poskytovanou ze SF.

⁴ Nařízení Komise č. 1386/2002 ze dne 29. července 2002, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení Rady (ES) č. 1164/94, pokud jde o řídicí a kontrolní systém pro pomoc poskytovanou z Fondu soudržnosti a o postup provádění finančních oprav.

⁵ Toto nařízení bylo změněno rozsáhlou novelou nařízení Komise (ES, Euratom) č. 478/2007 ze dne 23. dubna 2007, kterým se mění nařízení (ES, Euratom) č. 2342/2002 o prováděcích pravidlech k nařízení Rady (ES, Euratom) č. 1605/2002, kterým se stanoví finanční nařízení o souhrnném rozpočtu Evropských společenství.

2.3.2 Česká právní úprava

Česká právní úprava obsahuje kolem čtyřiceti právních předpisů, které se vztahují k této problematice. Jedná se především o předpisy z oblasti veřejné správy, o podpoře regionálního rozvoje, daňové předpisy, rozpočtové aj.

Nosnou normou regionální politiky je **Zákon č. 248/2000 Sb., o podpoře regionálního rozvoje**, ve znění pozdějších předpisů, který stanoví podmínky pro poskytování podpory regionálnímu rozvoji (působnost správních úřadů, krajů a obcí) a vytváří podmínky a realizaci hospodářské a sociální soudržnosti.

Tento zákon jako jediný normativní dokument v ČR definuje pojem „region“ jako „územní celek vymezený pomocí administrativních hranic krajů, okresů, obcí s pověřeným obecním úřadem, správních obvodů obcí s rozšířenou působností obcí nebo sdružení obcí, jehož rozvoj je podporován podle tohoto zákona“.¹

Zákon uvádí ve svém §3 demonstrativní výčet oblastí, ve kterých je regionální rozvoj podporován, stanoví zaměření státní podpory regionálního rozvoje (§4), definuje programové dokumenty vypracované na celostátní (§2) a krajské úrovni (§9).

Dále vymezuje (§11 – 14) působnost MMR, krajů a obcí při podpoře regionálního rozvoje, přitom klade důraz na vyvážený rozvoj území prostřednictvím podpory problémových regionů.

V zákoně jsou také definovány tzv. regiony soudržnosti, jejichž územní vymezení odpovídá územním statistickým jednotkám NUTS 2² a jejich orgány včetně určení jejich působnosti (§15 – 18).

„Pro potřeby spojené s koordinací a realizací hospodářské a sociální soudržnosti se zřizují regiony, jejichž územní vymezení je totožné s územními statistickými jednotkami NUTS 2 (dále jen „region soudržnosti“)“.³

V souvislosti s úpravou oblasti regionální politiky lze uvést také **Zákon č. 129/2000 Sb., o krajích** a **zákon č. 128/2000 Sb., o obcích**.

---

¹ Zákon č.248/2000 Sb., o podpoře regionálního rozvoje, § 2.

² NUTS je územní statistická jednotka, která se používá pro potřeby statistiky, posuzování a hodnocení regionů, v rámci regionální politiky EU. Regiony soudržnosti jsou sdruženými kraji, v ČR je jich celkem 8.

³ Zákon č.248/2000 Sb., o podpoře regionálního rozvoje, § 15.

Do legislativního rámce regionální politiky v posledních letech ještě zasáhly novely stavebního zákona, kdy dle **zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu**, jsou nástroje územního plánování výslovně chápány jako koncepce rozvoje území. Rozpor mezi strategickým (regionálním) plánováním a územním plánováním se projevuje ve více oblastech.

Pro vlastní realizaci regionální politiky jsou velmi důležitá usnesení vlády. K těm věcně nejbližším patří Zásady regionální politiky ČR (usnesení č. 235/1998), Strategie regionálního rozvoje ČR 2000 – 2006 (usnesení vlády č. 682/2000) a Strategie regionálního rozvoje ČR pro léta 2007 – 2013 (usnesení vlády č. 560/2006).

Z hlediska usměrňování rozvojových procesů je důležitá i Politika územního rozvoje ČR (usnesení vlády č. 561/2006).¹

V oblasti podpory malého a středního podnikání je to **Zákon č. 47/2002 Sb., o podpoře malého a středního podnikání** a o změně zákona č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České republiky.

Úpravu oblasti rozpočtových pravidel, dále řeší **Zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech** a o změně některých souvisejících zákonů. Tento zákon zahrnuje úpravu příjmů a výdajů státního rozpočtu, finanční hospodaření organizačních složek státu, úpravu v oblasti finanční kontroly, podmínky zřizování fondů aj.

S tím také souvisí **Vyhláška č. 16/2001 Sb., o způsobu, termínech a rozsahu údajů předkládaných pro hodnocení plnění státního rozpočtu, rozpočtů státních fondů a rozpočtů územních samosprávních celků**.

Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů.

Vyhláška č. 323/2002 Sb., o rozpočtové skladbě.

---

¹ *Základní legislativa regionální politiky v ČR*. [cit. 2011–11–4]. Dostupné z:

<http://www.regionálnírozvoj.cz/index.php/zakladni-legislativa-regionalni-politiky-v-cr.html> a *Sbírka zákonů*.

[cit. 2011–11–4]. <http://www.sagit.cz/pages/sbirkatxt.asp?zdroj=sb00248&cd=76&typ=r>

Mezi stěžejní dokumenty závazné povahy z oblasti finančního práva, které jsou s čerpáním strukturálních fondů úzce spjaty lze uvést:

Usnesení vlády č. 678/2003 ze dne 9. července 2003 k Metodice finančních toků a kontroly programů spolufinancovaných ze strukturálních fondů a Fondu soudržnosti.

Usnesení vlády č. 1352/2006 ze dne 30. listopadu 2006 k návrhu na změnu usnesení vlády ze dne 9. července 2003 č. 678, k Metodice finančních toků a kontroly strukturálních fondů a Fondu soudržnosti.

Usnesení vlády č. 760/2007 ze dne 11. července 2007 o zajištění výkonu auditního orgánu a pověřených subjektů auditního orgánu.

Usnesení vlády č. 884/2007 ze dne 13. srpna 2007 k zabezpečení administrativních kapacit auditního orgánu a pověřených subjektů auditního orgánu potřebných pro zajištění auditních činností při čerpání finančních prostředků ze strukturálních fondů a Fondu soudržnosti Evropské unie na období 2007-2013.

Usnesení vlády č. 1382/2007 ze dne 12. prosince 2007 k Manuálu pro audit řídicích a kontrolních systémů operačních programů spolufinancovaných v programovém období let 2007 až 2013 z Evropského fondu pro regionální rozvoj, Evropského sociálního fondu, Fondu soudržnosti a Evropského rybářského fondu.¹

Ze souboru právních norem, které nespadají do oblasti finančního práva patří:

Zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě. Tento zákon upravuje vnitřní kontrolní systém v orgánech veřejné správy včetně kontroly čerpání dotací. Je prováděn vyhláškou č. 416/2004 Sb.²

Zákon č. 166/1993 Sb., o Nejvyšším kontrolním úřadu.

Zákon č. 420/2004 Sb., o přezkoumávání hospodaření územních samosprávních celků a dobrovolných svazků obcí.

V rámci úpravy veřejné správy je základní úprava obsažena v ***Zákoně č. 500/2004 Sb., správní řád.***

---

¹ Ministerstvo financí ČR. [cit. 2011–02–18]. Dostupné z: <http://www.mfcr.cz>

² Ministerstvo financí ČR. Metodika finančních toků a kontroly programů spolufinancovaných ze strukturálních fondů, Fondu soudržnosti a Evropského rybářského fondu na programové období 2007 – 2013, bod 3,8 a násled.

Z oblasti úpravy daňových předpisů lze zmínit **Zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty**.

2.3.3 Legislativa upravující publicitu programu

V rámci této práce, která je zaměřená na zhodnocení současné situace dostupnosti finančních prostředků z fondů EU a vyhledání vhodných programů k realizaci konkrétního projektu, považují za podstatnou i právní úpravu oblasti publicity programu.

Této problematice proto věnuji samostatnou podkapitolu.

V primárním právu nebylo právo na informace dlouho vůbec upraveno. Změna nastala přijetím *Amsterodamské smlouvy*, jež doplnila do Smlouvy o založení Evropského společenství nový **článek 255 o přístupu k dokumentům Evropského parlamentu, Rady a Komise**. „*Jakýkoliv občan EU nebo občan, který má na území EU trvalé sídlo, má právo přístupu k dokumentům Evropského parlamentu, Rady a Komise.*“¹

Právo na informace mají občané EU, tedy fyzické i právnické osoby s bydlištěm nebo sídlem v členském státě EU. Subjekty povinnými poskytovat tyto informace jsou Evropský parlament, Rada a Komise. Poskytovány jsou dokumenty těchto institucí za podmínek stanovených v jejich jednacích řádech a s omezeními z důvodu veřejného nebo soukromého zájmu.

V primárních pramenech práva EU dosud není obsaženo poskytování informací o projektech podporovaných ze strukturálních fondů ani s ním přímo související otázky.

Zákonná úprava práva na přístup k informacím je obsažena v desítkách předpisů, ale zejména ve dvou komplexních „informačních“ zákonech, kterými jsou **zákon č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím**, platném znění (dále jen ZoSPI), a **zákon č. 123/1998 Sb., o právu na informace o životním prostředí**, v platném znění (dále jen „ZoPIŽP“).

Tato dvojí úprava má i své ústavní opodstatnění v Listině základních práv a svobod. Právo na svobodný přístup k informacím je jedním z politických lidských práv.

„Státní orgány a orgány územní samosprávy jsou povinny přiměřeným způsobem poskytovat informace o své činnosti.“²

---

¹ Amsterodamská smlouva, čl. 255.

² Listina základních práv a svobod, čl. 17 odst. 5

Ústavní opory požívá i „speciální“ právo na informace o životním prostředí „Každý má právo na včasné a úplné informace o stavu životního prostředí a přírodních zdrojů.“¹

Vztahuje se jak na režim hmotněprávní, tak i procesněprávní.

S touto problematikou souvisí také *Zákon č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů*, v platném znění (dále jen ZoOOÚ).

„Pokud část listin, dokumentů apod. obsahuje informace, které nelze podle platné právní úpravy zveřejnit, je třeba vypustit pouze tyto části. Není právně možné kvůli jejich přítomnosti v dokumentu neposkytnout žadateli o informace celý jím požadovaný dokument“, Tuháček (2007, s. 26).

Na základě *Doporučení Rady Evropy R (81)19* o přístupu k informacím uchovaným státními orgány se doporučuje zákonem vymezit rozsah povinně zveřejňovaných informací o projektech podporovaných ze strukturálních fondů EU, neboť za dané právní úpravy může být přesný rozsah zveřejňovaných informací předmětem sporu.

Úpravu této oblasti řeší také do jisté míry *zákon č. 513/1991 Sb.*, obchodní zákoník.

Konkrétní dopady pro přístup k informacím o strukturálních fondech EU mají také směrnice. Směrnice obsahuje určitou právní úpravu, kterou má následně členský stát povinnost začlenit „transponovat“ do svého právního řádu. Bezprostředního účinku směrnice se může dovolávat pouze jednotlivec vůči členskému státu.

V případě, že je transpozice směrnice vadná a má to přímý vliv na jeho práva, může se jednotlivec dovolávat u národního soudu ukončení porušování práva ES, ale i náhrady škody, Jurmanová Volemanová (2004).

V této souvislosti lze zmínit *Směrnici Evropského parlamentu a Rady č. 2003/98/ES*, o opakovaném použití informací veřejného sektoru, která byla transponována do zákona č. 106/1999 Sb. o svobodném přístupu k informacím (dále jen ZoSPI).

Směrnice Evropského parlamentu a Rady č. 2003/4/ES, o přístupu veřejnosti k informacím o životním prostředí a zrušení směrnice Rady č. 90/313/EHS, obsahující konkrétní pravidla umožňující širší přístup veřejnosti k informacím o životním prostředí než česká legislativa i po její transpozici, v tomto rozsahu je směrnice přímo aplikovatelná, každý se tedy může před českými soudy a správními orgány dovolávat obsahu této směrnice, Korbel (2005).

---

¹ Listina základních práv a svobod, čl. 35 odst. 2

Lze uvést také atypické prameny evropského práva, mezi které patří tzv. *zelené a bílé knihy*. Jde o „rámcové programy, plány akcí apod., které plní primárně funkci politického vodítka a proto nebývají přijímány ve formě normativních správních aktů. Tyto politické dokumenty jsou velmi důležité pro koncipování legislativních programů členských států“, Tuháček (2007, s. 11)

Zelená kniha o evropské iniciativě pro transparentnost (dále jen „Kniha“), byla přijata Komisí dne 3. 5. 2006 za účelem umožnit zainteresovaným subjektům, aktivně se podílet na tvorbě politiky EU. Kniha navázala na činnost Evropské iniciativy pro transparentnost. „Jednou z oblastí činnosti Iniciativy bylo umožnění lepší kontroly využívání finančních prostředků EU, spravovaných v centralizovaném řízení. Hlavním nástrojem této kontroly bylo vytvoření internetových stránek, které poskytnou snadný přístup ke stávajícím informacím o příjemcích z projektů a programů“, Tichý (2004, s. 276).

Internetové stránky také obsahují odkazy na stránky členských států s údaji o příjemcích finančních prostředků EU společně spravovaných ve sdíleném řízení. Další oblastí měl být podle Iniciativy přezkum právních předpisů v oblasti přístupu k informacím.

Aplikaci rozhodnutí Komise, které se týká publikace informací o podpoře ze strukturálních fondů, je povinen zajistit řídicí orgán. Jde o zákonnou povinnost zveřejňovat jednotlivé programy strukturálních fondů a souvisejících článků. V souladu s čl. 46 ***Nářízení Rady č. 1260/1999*** by měl Řídicí orgán zajistit publicitu programového dodatku SROP.

ŘO je také odpovědný za to, že široká veřejnost i zájmové subjekty budou informovány o úloze, kterou mají SF v rozvoji jejich oblastí, stejně tak o možnostech, které nabízejí.

V souladu s ***Nářízením Komise č. 1159/2000*** z 30. května 2000 o informační a propagačních opatřeních, organizuje Řídicí orgán aktivity k propagaci strukturálních fondů a každoročně informuje Komisi o podniknutých iniciativách k jejich naplnění. Za tímto účelem je vypracovaný tzv. komunikační akční plán na dané programové období. Tento plán rozpracovává propagaci podpory ze SF v regionech soudržnosti.

Jeho cílem je zvyšovat transparentnost a veřejné povědomí o programu. Konkrétně pak poskytuje cílovým skupinám informace a doporučení o evropských strukturálních fondech (ESF) a podmínkách podpory z těchto fondů.

Dané informace slouží k vypracování výročních zpráv o SF, ale jsou rovněž nezbytné jako podklad pro Komisi, která tak může reagovat na žádosti institucí evropských společenství, členských států a veřejnosti o poskytování informací.

Monitorování plánu v regionech soudržnosti provádí regionální rady a jeho formální hodnocení spadá pod monitorovací výbor, Vilamová (2004).

Principy přístupu k informacím v Evropském právu jsou postaveny na zásadě *transparentnosti* (průhlednosti) a *partnerství*. Důraz je kladen především na transparentnost rozpočtových příjmů i výdajů, transparentní zadávání veřejných zakázek a na přístup veřejnosti k informacím. „V oblasti strukturálních fondů jde o transparentnost veškerých strukturálních operací, jejich průběhu a výsledků“, Tuháček (2007, s. 12).

Členské státy jsou tak povinny poskytnout co nejvíce informací o peněžích vynakládaných v rámci strukturálních fondů, zejména pak o projektech z nich podporovaných.

Na tento princip myslí např. **nařízení Rady** (ES, Euratom) č. **1995/2006**, kterým se mění nařízení Rady (ES, Euratom) č. 1605/2002, kterým se stanoví finanční nařízení o souhrnném rozpočtu Evropských společenství, které v úvodu uvádí, že je přijato za účelem zajištění průhlednosti prostředků z rozpočtu. „Je třeba zvýšit průhlednost, a to prostřednictvím ustanovení o informacích o příjemcích finančních prostředků Společenství“.¹

V rámci principu partnerství je povinností veřejných orgánů aktivně komunikovat s nejširší veřejností včetně Neziskových organizací, to vyžaduje předchozí širokou informovanost veřejnosti, Špok (2006).

---

¹ Nařízení Rady (ES, Euratom) č. 1995/2006

3 Charakteristika současného stavu v uvedené oblasti

Realizátoři projektů z řad českých podnikatelů, nestátních neziskových organizací, či státních příspěvkových organizací a dalších subjektů si již osvojili hlavní zásady projektového řízení a jeho požadavků. O tom vypovídá nárůst žádostí o více než 22% za minulý rok 2010.

V roce 2010 byla na účty českých příjemců vyplacena celková částka **100 miliard a 400 milionů korun** (stav k 5. lednu 2011, MMR). Objem proplacených prostředků se tím téměř zdvojnásobil a dosáhl hodnoty **204,6 miliardy korun**.¹ Tento stav svědčí o dynamickém trendu ve využívání financí ze strukturálních fondů a Fondu soudržnosti a o velkém zájmu žadatelů.

„Od začátku programového období 2007-2013 počet podaných projektů vyšplhal na 43 675 v celkové hodnotě 964,9 miliardy korun. Z toho bylo schváleno již 19 923 projektů za 433,3 miliardy korun. Ve smlouvách o financování je tedy již fixováno 55,4 procenta celkové alokace.“²

Základním předpokladem a zároveň i nezbytnou podmínkou pro čerpání z evropských fondů je kvalitně zpracovaný projekt. Každý projekt musí splňovat přísná kritéria stanovená legislativou EU i národní, upřesněná metodickými dokumenty implementačních orgánů.

Tato kapitola je proto zaměřena na přípravu projektu a jednotlivé etapy jeho zpracování. Je důležité, aby byly při samotném podávání návrhu dodrženy určité zásady. I když se projektové žádosti jednotlivých zemí, typů fondů či programů liší, společně je pojí obecné zákonitosti, které jsou pro všechny totožné.

---

¹ **Měnový kurz:** 1 EUR = 24,25 CZK - měsíční kurz převzatý z MSC2007 (3.2.2011), „Prostředky v souhrnných žádostech zaúčtovaných PCO“ a „Certifikované výdaje předložené EK“ jsou přepočteny kurzem v době zaúčtování v IS Viola, tj. kurz není shodný s aktuálním měsíčním kurzem.

Zdroj: MSC2007 – 3. 2. 2011

² Příručka Evropské fondy – stav k 5. lednu 2011, MMR

3.1 Význam projektu

Existuje mnoho definic pro samotné vymezení podstaty projektu.

„Projekt má jen dočasný charakter, pevně daný začátek a konec, jeho výsledkem je vytvoření nějakého unikátního produktu nebo služby a můžeme říct, že projekt je dokončen, jestliže jsou naplněny cíle a záměry investorů“, Heldman (2005, s. 2-3).

Projekt může být také definován jako “ série aktivit, které jsou zaměřené na to, aby byly naplněny jasně specifikované cíle do určitého času a v rámci definovaného rozpočtu“, Marek, Kantor (2009, s. 57).

Projekt, tak jak ho chápe EU, je součástí cílevědomého programovacího procesu.

„Jedná se o proces komplexního řešení regionálních priorit od programů přes opatření k jejich řešení, které vyústí do samotných návrhů projektů.“¹

Projekt, který má být financován ze zdrojů EU, se musí realizovat v rámci některého z existujících operačních programů, které tvoří určité mantinely, v nichž se obsah a rozsah projektu bude nacházet. Úspěšný může být ale i takový projekt, který dané téma vhodným způsobem doplňuje.

Programem v tomto kontextu rozumíme řadu projektů, jejichž cíle přispívají ke společnému celkovému cíli na úrovni regionu, sektoru, země, nebo i více zemí.

„Projektové záměry musí co nejlépe navazovat jak na cíle operačních programů na úrovni obecných cílů, tak na jednotlivé priority a opatření v rovině podporovaných typů aktivit a odrážet veškeré dílčí podmínky obsažené v textu programových dokumentů.“³

Jsou zde silné vazby na přijaté rozvojové strategie a hospodářskou politiku na lokální úrovni, která je v případě konkrétních projektů často limitující. Je proto v zájmu samotného žadatele, aby pečlivě prostudoval veškeré dostupné informace a možnosti, které se v této oblasti naskytují a věnoval také patřičnou pozornost samotným podmínkám daného programu a metodice při podání návrhu projektu.

---

¹ Základní principy přípravy projektů v rámci strukturálních fondů EU dokumentované na případových studiích. [cit. 2011-02-18]. Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/Files/98/98392541-c7d0-4374-b36a-f6c597023511.pdf>

Veškeré tyto informace jsou veřejnosti přístupné jak na internetu, tak i v odborných příručkách či prostřednictvím tzv. výzev na stránkách ministerstva pro místní rozvoj (dále jen MMR), kde jsou přesně specifikovány požadavky na žadatele o finanční podporu v rámci daného programu.

Řadu informací se lze také získat na bezplatné telefonní lince EUROFON 800 200 200. S konkrétními dotazy týkající se přípravy projektů se následně lze obrátit na pracovníky řídicích orgánů operačních programů.

3.2 Etapy projektového cyklu

Projektový cyklus představuje metodickou pomůcku k definování základních aktivit, které se musí odehrát v rámci přípravy a řízení projektu.

„Jedná se o život projektu od jeho vzniku až po jeho ukončení“. Balada, Chovancová, Skalický (2008, s. 14).

„Projektový cyklus představuje souvislý proces, ve kterém každá fáze poskytuje podklady pro další navazující fázi“. Marek (2009, s. 67).

Cyklus nedefinuje pouze jednotlivé fáze ale také jejich aktéry, kteří se na něm podílejí, a popisuje způsoby jejich rozhodování.

V rámci projektového cyklu lze vymezit 6 základních fází, Marek (2009):

1. **Identifikace a formulace záměru** obsahuje počáteční myšlenku projektu a její nástin. Odpovídá na otázku, co chceme řešit a s jakým cílem. V této fázi je vhodné konzultovat záměr projektu s kompetentním orgánem, abychom zjistili, zda je možné na daný záměr čerpat prostředky ze SF. Výsledky této fáze se stávají vstupy pro další fáze.
2. **Příprava projektu a jeho formulace**, v této fázi je již návrh záměru podrobně rozpracován, včetně finanční a institucionální analýzy. Plánovat projekt znamená posoudit jeho rozsah, rozpočet, aktivity, rozvrhnout jeho časový harmonogram, personální obsazení, promyslet jeho rizika a nástrahy. Hlavním účelem této fáze je potvrdit význam a proveditelnost projektu.

3. **Posouzení a schválení**, v rámci této fáze je projekt posuzován řídicím orgánem, který žádost o podporu včetně všech povinných příloh přijímá. Zkoumání jsou podrobeny veškeré technické, finanční, ekonomické a sociální aspekty projektu.

Je nezbytné také poskytnout všechny informace týkající se implementace, efektivity projektu, jeho přínosu ve vztahu k prioritám a jeho proveditelnost. Teprve po realizaci této fáze lze konstatovat naplnění původně zamýšleného a vytyčeného cíle.

4. **Vyjednávání a financování**, závisí na typu projektu a nástrojích strukturální politiky, které tento projekt využívá. Tato fáze zahrnuje především finanční analýzu projektu a cash flow, dále hodnocení finančního zdraví žadatele a identifikaci způsobilých výdajů projektu. V rámci toho, je také projednáván rozpočet projektu a je zde podepsána i smlouva mezi předkladatelem a odpovědným schvalovatelem.

Poskytnutá dotace je účelová a lze ji použít jen na účel uvedený v rozhodnutí, přičemž je nutné dodržet výši a skladbu schválených nákladů.

5. **Implementace a monitoring**, tato část představuje skutečnou realizaci projektu. Příjemce pomoci se při realizaci řídí obsahem smlouvy s poskytovatelem dotace a jejími pravidly. Monitorování projektu slouží k určení, zda se jeho realizace nevymyká jeho původnímu plánu. Hlavní podstatou této kontroly je definovat problém v raném stádiu a poté zvolit co nejúčinnější opravné prostředky, tak aby zajistily jeho pozitivní výsledky.

6. **Hodnocení efektivnosti a dopadů projektu** v konfrontaci s jeho stanovenými cíli. „V jejím rámci zjišťujeme, zda byly cíle projektu naplněny a výstupy tohoto hodnocení ovlivňují naši další činnost týkající se projektu.“¹

Tato fáze představuje nejen administrativní uzavření projektu, ale také průběžný monitoring včetně zpracování závěrečné zprávy, sledování provozu a užívání výstupů.

---

¹ *Project Cycle Management Guidelines*: c.d. [cit. 2011–02–18]. Dostupné z:

<http://www.docstoc.com/docs/964518/Project-Cycle-Management-Guidelines>

Vyhodnocování předložených projektů je posuzováno jak z hlediska formálního, tak i věcného.

Formálním hlediskem výběru projektu se rozumí dodržení všech náležitostí projektu po administrativní i legislativní stránce.

Mezi podstatné náležitosti, které musí být v projektu obsaženy, jsou hlavní body osnovy projektu, tj. kvalifikace cílů, výběr priorit atd. Nesmí chybět ani charakteristika příjemce podpory (řešitele), která se týká jeho kvalifikační způsobilosti, odborné zdatnosti a orientace v problematice strukturálních fondů.

„Pro výběr projektu je důležitý návrh organizace tvorby a realizace projektu, časový a pracovní plán, použité metody a znalost legislativy EU“, Vilamová (2004, s. 141).

Formální náležitosti zahrnují i předložení všech potřebných dokumentů v požadované struktuře a formě.

Z **věcného hlediska**, jsou podstatná hodnotící kritéria stanovená výborem pro monitorování programu tak, aby zajistila výběr nejlepších návrhů. Mezi ně patří především kritéria věcná, nákladová a finanční.

Výběrový proces bere v úvahu i specifická kritéria, jako je například úroveň nevýhod v geografické oblasti projektu, synergie s jinými projekty a opatřeními, vliv projektu na životní prostředí aj.

Při výběru návrhů je také kladen důraz na umístění projektu a úroveň sociálních a ekonomických nedostatků v dané oblasti. V rámci SF jsou úspěšné ty projekty, které zahrnují rozvoj území jako celku.

Výběr projektů probíhá podle zásady transparentnosti, rovného zacházení a nediskriminace. Žádosti kontroluje a hodnotí poskytovatel dotace s možností asistence externích hodnotitelů. Výsledky výběru žádostí jsou pak veřejně přístupné, Marek, Kantor (2009).

Pro samotný projekt jsou stěžejní první až třetí fáze projektového cyklu. Pokud jsou v pořádku, existuje velká pravděpodobnost, že projekt bude úspěšný i v zajištění jeho financování a realizace. V praxi však musíme všechny projektové cykly správně vyhodnotit již ve fázi přípravy projektu a zahrnout je do jediného projektu v rámci úplného projektového cyklu.

3.3 Zásady projektové přípravy

Sestavování projektu zahrnuje několik dílčích aktivit, v rámci kterých je třeba postupovat systematicky a zodpovědně. Aby byl projekt úspěšný, musí být kvalitně zpracovaný, jak po formální, tak i obsahové stránce.

Příprava projektové žádosti by měla začít včas, aby v ní nechyběly žádné náležitosti a nemusela být vyřazena pro formální nedostatky. Návrh projektu musí obsahovat veškeré následující podstatné náležitosti, Marek, Kantor (2009)

Název projektu - formulace názvu projektu by měla být především výstižná, tak aby vyjádřila jeho věcný záměr. Za nežádoucí jsou obecné formulace názvu, z nichž není jasné, čeho se projekt týká.

Umístění projektu – základním předpokladem je přesná specifikace místa realizace projektu. Tímto místem se rozumí místo fyzické realizace projektu. Může jím být příslušné katastrální území obce či okresu. U investičních projektů je lokalizace definována nejen v projektové žádosti, ale také v její klíčové příloze tzv. studii proveditelnosti. Zde je vhodné lokalitu blíže charakterizovat a znázornit i graficky na mapě.

V souvislosti s umístěním projektu hovoříme i o jeho „území dopadu“. Za takové území je považován region, který bude mít z realizace projektu prospěch. Při podpoře cílové skupiny jednotlivců bude územím dopadu jejich bydliště nebo pracoviště, zatímco při podpoře organizací bude územím dopadu místo, kde mají registrované sídlo.

Projekty mohou být navrhovány buď jako regionální nebo nadregionální. Regionální projekty jsou určené pro cílové skupiny na území v rámci jednoho kraje, zatímco nadregionální, jsou pro cílové skupiny z území alespoň dvou krajů. Může se stát, že i v rámci regionálních projektů se zúčastní výstupu projektu cílové skupiny ze sousedních krajů. Tento přesah však musí být vždy velmi dobře odůvodněn, přičemž počet osob z jiných regionů je vždy kvantitativně limitován.

Zdůvodnění projektu je další povinnou náležitostí návrhu projektu. Žadatel musí předkládaný projekt zdůvodnit a prokázat, že je pro společnost vhodný, přínosný, či dokonce nepostradatelný. V podstatě se jedná o popis současného stavu v dané oblasti, kterou chceme projektem řešit a objasnění proč ji chceme řešit. Při tvorbě této části je vhodné využít podpůrných argumentů programového dokumentu příslušného operačního programu.

Je nutné, aby samotný **popis projektu** zahrnoval cíl projektu, charakteristiku stávajících problémů a potřeb, formuloval jasně krátkodobé a střednědobé cíle, očekávaný přínos a zdůvodnil potřebu podpory.

Jasný výstižně popsaný záměr, jeho srozumitelná formulace a konkrétní, kvantifikovatelný, věcně a časově kontrolovatelný cíl jsou předpokladem úspěchu projektu.

Při popisu projektu je třeba dbát na dodržování těchto zásad, Marek, Kantor (2009):

- vyplnění všech bodů formuláře žádosti,
- srozumitelný popis cíle projektu, jasné vysvětlení cest vedoucích k realizaci,
- uvedení problému v kontextu již existujících řešení.

Se záměrem projektu je také úzce spjat popis výchozího stavu projektu, který by neměl být duplicitní k dalším informacím a měl by se specificky vztahovat k řešené problematice.

Záměr projektu by měl obsahovat, Marek, Kantor (2009):

- charakteristiku problému, který projekt řeší,
- charakteristiku cílových skupin,
- charakteristiku cílů,
- charakteristiku strategie (postupů a metod vedoucích k dosažení cílů).

Zabezpečení projektu - k zabezpečení projektu lze přistupovat hned z několika hledisek, mezi která patří tyto, Vilamová (2004):

analytické - zahrnuje specifikaci potřeb na vybraná opatření projektu, formulaci podmínek pro získání a udržení kapitálu pro investice v daném prostředí.

alokační - jde o posouzení možnosti alokace kapitálu a investic v regionu, v podniku apod.

organizační - zabezpečuje účast fyzických osob a právnických osob na regionálním rozvoji prostřednictvím projektu.

finanční - znamená získávání, identifikace a plánování finančních zdrojů pro projekt a pravidla pro provádění finančních operací, garance finančního zabezpečení projektu.

technické - potřeba nových technologií apod.

personální - představuje osoba zodpovědná za realizaci projektu, charakteristika konečného příjemce podpory a partnerů podílejících se na projektu.

Časový postup při realizaci projektu zahrnuje popis jednotlivých etap realizace projektu z hlediska časového a finančního a závazek zahájit projekt ve stanoveném termínu.

Finanční plán obsahuje analýzu nákladů a výnosů, zdrojů financování a způsob poskytování finančních prostředků. Plán se realizuje formou finanční tabulky, která je povinnou součástí projektu. Z tabulky by mělo být patrné, kolik prostředků poskytne EU, kolik bude poskytnuto z domácích veřejných zdrojů a kolik ze soukromých.

Finanční prostředky mohou být složeny z veřejných i soukromých prostředků od více partnerů, kteří se budou na řešení podílet.

Procento prostředků poskytovaných Evropskou unií závisí na charakteru projektu a na tom, zda jde o projekt přinášející zisk, nebo neziskový projekt.

Výběr a stanovení indikátorů pro monitorování a hodnocení projektu. V této fázi rozlišujeme *indikátory výstupů*, které vyjadřují operační cíle, neboli to, čeho se má dosáhnout konkrétními dílčími opatřeními. Vyjadřují přímé a okamžité efekty, poskytují informace o kapacitě a výkonnosti přímých příjemců. Mohou být fyzické i finanční povahy.

Indikátory dopadů (účinků), pak vyjadřují globální cíle, tedy to, co má být konečným efektem rozvojového dokumentu.

Vliv projektu na životní prostředí se týká především projektů, u nichž se negativní vliv na životní prostředí předpokládá (dáno zákonem č.244/1992, opatření a Směrnicí č.85/337).

Zajištění implementace projektu do praxe vymezuje, které instituce se budou podílet na realizaci, jakým způsobem bude zajištěna kontrola finančních toků, nezávislý audit, předkládání zpráv o dosažených efektech apod.

3.3.1 žádosti o finanční podporu

Podání projektové žádosti o příspěvek z evropských fondů představuje vyvrcholení celého procesu přípravy projektu.

Nejdůležitějším momentem pro zpracovatele žádostí je vyhlášení výzvy v rámci příslušného OP. Výzvy vyhláší vždy řídicí orgán programu, v případě sektorových OP je to příslušné ministerstvo, v případě regionálních OP to jsou regionální rady. Výzvy mohou být

vyhlašování podle oblastí podpory v rámci příslušného OP. Frekvence vyhlašování výzev je různá, závisí na rozhodnutí řídicího orgánu, Balada (2008).

Žádost o finanční podporu představuje formulář v předepsaném formátu, který existuje v elektronické nebo tištěné podobě. V současném programovém období, se používá především elektronická varianta.

Formulář vyplní žadatel o finanční podporu a předloží jej ve stanoveném termínu zprostředkujícímu subjektu. Jde o přesně stanovený den a hodinu, dokdy musí být žádost doručena na místo stanovené ve výzvě.

Žádost je potřeba vyplnit řádně, úplně, přesně a pravdivě. Musí být vyplněna v jazyce příslušného státu, ve kterém je předkládána, podepsána oprávněnou osobou a doplněna požadovanými přílohami.

Přílohy se člení na povinné a nepovinné. Povinné přílohy přikládáné k žádosti se liší v rámci jednotlivých programů. Jsou uvedeny vždy v příslušné výzvě a blíže specifikovány v pokynech pro žadatele daného programu.

Rovněž záleží na tom, zda je projekt investiční či neinvestiční. Většina příloh je však společná pro oba typy projektů.

Jednou z hlavních příloh žádosti je ***podnikatelský záměr***. Existuje výčet skutečností, které by měl žadatel v této souvislosti uvést. Jde především o cíle projektu, hlavní výstupy pro firmu i externí okolí, tzn. dopad na životní prostředí a aktivity k dosažení cílů, stanovit předběžný rozpočet projektu a určit jeho místo realizace.

U rozsáhlejších projektů investiční povahy je vyžadována také ***studie proveditelnosti***, jejím hlavním účelem je prokázat že subjekt, který projekt realizuje, má jasnou představu jak investice proběhne a jak se bude dále provozovat. Jde tedy o prokázání a podložení životaschopnosti projektu.

Mezi další přílohy, které se k žádosti přikládají lze uvést přílohy osvědčující finanční situaci žadatele, rozpočet projektu, daňová přiznání, výkazy zisků a ztrát, doložení zdrojů financování projektu, doklady vyjasňující majetkoprávní vztahy místa realizace projektu, doklady o odborné způsobilosti žadatele a jiné. v závislosti na konkrétním OP, Balada (2008).

3.3.2 postup podávání projektu

Postup při podávání projektu v rámci SROP a jeho další posuzování probíhá podle stanovených pravidel, v následující posloupnosti, Vilamová (2004).

- Zajištění administrace výzev k předložení žádostí o podporu je v působnosti regionální rady ve spolupráci s jejími sekretariáty.
- Projekty předkládají koneční příjemci ve stanovený termín a jsou přijímány územně příslušným sekretariátem regionální rady. Ten následně zanesse do monitorovacího systému data projektů a zajistí jejich předběžnou kontrolu. V rámci toho také navrhne vyřazení nezpůsobilých projektů, které musí vrátit zpět předkladatelům předseda regionální rady s řádným odůvodněním.
- Sekretariát dále předloží ostatní projekty k odbornému posouzení poradní skupině pro příslušnou prioritu. Ta sestaví seznam projektů vhodných k financování a návrh předá zpět sekretariátu.
- Sekretariát zpracuje celkovou hodnotící zprávu, která obsahuje popis jednotlivých kroků výběru projektů a předloží seznam projektů regionální radě k rozhodnutí.
- Schválený návrh postoupí Regionální rady regionální výkonné jednotce.
- Sekretariát regionální rady připraví návrh smluv s konečným příjemcem podpory a předá ho regionální výkonné jednotce CRR, která provede formální kontrolu návrhu smlouvy a posoudí adekvátnost příspěvku ze strukturálních fondů.
- Rozhodnutí o konečném výběru projektů včetně alokace prostředků na jednotlivé projekty dále přijímá řídicí orgán.¹ Ten také nese za realizaci OP nejvyšší odpovědnost, sleduje, zda jsou dodrženy zásady OP a jestli je pomoc z fondů EU poskytována správně a efektivně.

---

¹ Pro každý OP je určený jeden řídicí orgán. Řídicími orgány v ČR jsou příslušná ministerstva nebo regionální rady.

- Následně je uzavřena mezi příjemcem podpory (úspěšným žadatelem) a řídicím orgánem daného programu smlouva o financování.¹ Smlouvu podepisuje jménem řídicího orgánu vedoucí pracovník řídicího útvaru ministerstva a odpovědný zástupce konečného příjemce. Poté je smlouva zaslána konečnému příjemci.
- Sekretariáty regionálních rad zajišťují informovanost o výběru projektů v tisku, nebo na webových stránkách.
- Řídicí orgán předá smlouvy platební jednotce² a současně je zašle i platebnímu orgánu. Nakonec jsou tyto smlouvy vloženy i do monitorovacího systému.

Realizátoři projektů s Platebním a certifikačním orgánem přímo nekomunikují, platby dostávají prostřednictvím Zprostředkujícího subjektu, případně Řídicího orgánu přímo ze státního rozpočtu, který projekty předfinancovává.

Výběr projektů až do podpisu smlouvy s konečnými příjemci je v působnosti regionálních rad (včetně jejich sekretariátů).

Podpis smlouvy o poskytnutí financování projektů s konečnými příjemci, problematika finančního řízení a kontroly je v působnosti řídicího orgánu a Centra pro regionální rozvoj.

3.4 Finanční příspěvky z fondů

Finanční prostředky mohou být složeny z veřejných i soukromých prostředků od více partnerů, kteří se budou na řešení podílet.

V každém programu hrazeném z fondů EU je nutné spolufinancování ze strany ČR, v této souvislosti hovoříme o tzv. ***principu předfinancování*** ze státního rozpočtu, na němž je postaven systém financování z rozpočtu EU.

---

¹ Smlouva upřesňuje rozhodnutí o poskytnutí dotace a blíže specifikuje podmínky poskytnutí finanční pomoci. Smlouva může být i součástí rozhodnutí o poskytnutí dotace, které podepíší obě strany.

² Platební jednotka byla v období 2004-2006 zprostředkujícím subjektem Platebního orgánu, který na ni delegoval výkon některých činností. Platební jednotky pro jednotlivé programy byly zřízeny v rámci organizační struktury jednotlivých ministerstev, která byla zodpovědná za implementaci programů, s výjimkou ministerstva dopravy a ministerstva zemědělství u SF a ministerstva životního prostředí a ministerstva dopravy u Fondu soudržnosti.

Jde o to, že podíl EU, který je určený na spolufinancování operačního programu, je nejprve předfinancován z rozpočtu jednotlivých kapitol státního rozpočtu (dále jen SR) a až poté je refundován zpět do SR ze zdrojového účtu Platebního a certifikačního orgánu (dále jen PCO).¹

Řídícímu orgánu (dále jen ŘO) příslušného OP jsou ze státního rozpočtu převedeny prostředky na financování schválených projektů. Realizátor projektu podá žádost o proplacení již uskutečněných výdajů, které jsou mu po schválení žádosti z prostředků ŘO proplaceny.

ŘO vystavuje v pravidelných cyklech souhrnné žádosti o doplnění prostředků ze zdrojů spravovaných Platebním a certifikačním orgánem. PCO pak v pravidelných intervalech žádá Evropskou komisi o doplnění prostředků na svém účtu. Ty poté převádí na účet ŘO, který projekty již dříve předfinancoval z prostředků státního rozpočtu přidělených příslušné rozpočtové kapitole.

Předpokladem pro úspěšné předfinancování podílu EU, je proto dostatečný objem finančních prostředků jednotlivých kapitol SR na daný rok.

Prostředky podílu národního financování ze zdrojů SR jsou příjemcům uvolňovány stejným způsobem jako prostředky SR na předfinancování podílu EU. Z pohledu realizátora projektu tento systém znamená zrychlený přístup k proplacení podpory z fondů EU a z veřejných prostředků ČR, kdy nemusí čekat na peníze z EU, ale finanční zátěž spojenou se spolufinancováním projektů na sebe dočasně přebírá státní rozpočet.²

Cestu finančních prostředků od Evropské komise až ke konečnému příjemci, resp. konečnému uživateli znázorňuje Schéma viz příloha č.1.

Výše podpory (dotace) od EU se v různých OP liší, vše závisí na zaměření projektu, jeho velikosti a právní formě žadatele.

Příspěvek u neziskového projektu může v programovacím období 2007-2013 činit až 85% alokace, domácí spolufinancování pak činí zbývajících 15% (státní rozpočet, veřejné rozpočty). V některých oblastech podpory dokonce až 100%.

---

¹ Platební a certifikační orgán, je centrálním orgánem, který zajišťuje tok prostředků z fondů EU do České republiky. V ČR je to odbor Národního fondu Ministerstva financí ČR.

² *Strukturální fondy*. [cit. 2011–11–4]. Dostupné z: [http:// www.strukturalni-fondy.cz](http://www.strukturalni-fondy.cz)

U vybraných projektů neziskového sektoru mohou být v období 2007–2013 uplatňovány tzv. zálohové platby.¹

Jde o platby příjemcům vydaných na začátku realizace projektu. Tyto platby jsou realizovány za účelem zvýšení schopnosti žadatelů z neziskového sektoru spolufinancovat své projekty. Podmínky poskytnutí zálohové platby jsou upraveny ve smlouvě o financování.

Projekty generující zisk, mezi něž patří z velké části podnikatelské projekty, mají dotaci sniženou úměrně s ohledem na ziskovost projektu. Podíl ze strany EU je zde výrazně nižší.

Soukromé podnikatelské projekty mohou získat spolufinancování v průměrné výši cca 50% způsobilých výdajů projektu, projekty veřejných institucí pak o několik desítek procent více (cca 80 – 85%). „U ziskového projektu hradí 50% zadavatel projektu ze svých zdrojů, dalších 50% pak tvoří ze 75% příspěvek od EU (tj. z celkového objemu prostředků 37,5%) a z 25% pak veřejné zdroje (tj. 12,5% z celkového objemu prostředků na projekt).“²

V případě investic do infrastruktury, nesmí příspěvek překročit 40% z celkových přípustných nákladů.³ Tento podíl je možné zvýšit o dalších 10% v členských státech, na které se vztahuje Fond soudržnosti. Podíl lze zvýšit o určitou částku pro jiné formy financování, než je přímá pomoc za předpokladu, že toto zvýšení nepřekročí 10% z celkových přípustných nákladů, Vilamová (2004)

V rámci **investic do firem**, nesmí příspěvek fondů překročit 35% z celkových přípustných nákladů. Jde-li o investice do malých a středních podniků,⁴ je možné tento příspěvek zvýšit maximálně o 10% celkových přípustných nákladů projektů. Předpokladem však je, že půjde o jinou podporu než přímou pomoc, Vilamová (2004)

---

¹ Základní principy zálohových plateb jsou popsány v metodice finančních toků pro období 2007-2013, kterou vydalo Ministerstvo financí ČR.

² MMR, *Věstník*, 4-3003, *Příprava projektu při využívání prostředku z fondu EU*. [cit. 2011-11-4]. Dostupné z: <http://www.obce.cz/mmr/vestniky/vestnik03-04/0304v05.htm>

³ Způsobilost výdajů jednotlivých vybraných projektů se řídí vnitrostátními pravidly a Nařízením Komise č.1685/2000, které se týká způsobilosti výdajů na činnosti spolufinancované fondy.

⁴ Prahy pro malé a střední podniky podle EK: **Malý podnik** má roční obrát do 10 milionů Eur a do 50 zaměstnanců. **Střední podnik** je podnik, jehož roční obrát je do 50 milionů Euro a má do 250 zaměstnanců. *Zdroj: Nová definice malých a středních podniků – Uživatelská příručka a vzor prohlášení, ISBN 92-894-7937-5, Evropská společnost, 2006*

Maximální možná výše veřejné podpory na úrovni jednotlivých regionů soudržnosti (NUTS 2) je 50% pro Moravskoslezsko, Vilamová (2004).

Konkrétní výše podpory je stanovena vždy v příslušné výzvě ROP. Příspěvek musí zároveň respektovat horní limity pro výši podpory a pro kombinace podpory stanovené v oblasti státní podpory pro jednotlivá opatření programu a pro jednotlivé regiony soudržnosti.

Platby příjemcům probíhají buď formou *ex-post* plateb, jedná se o následné proplacení výdajů již vynaložených příjemcem, či formou *ex-ante* plateb, kdy prostředky jsou příjemci poskytnuty již před realizací jeho výdajů na projekt.

Rozhodnutí o formě plateb příjemci je plně v kompetenci Řídícího orgánu po dohodě se správcem kapitoly státního rozpočtu.

U velkých investičních projektů¹, je možné, aby příspěvky byly poskytovány v rámci jejich etapizace po skončení jednotlivých etap.²

Žádosti o provedení platby³ zasílá příjemce pomoci po skončení realizace projektu příslušnému řídicímu nebo implementačnímu orgánu.⁴ Žádosti jsou zasílány v intervalech, které stanoví smlouva o financování popř. rozhodnutí o poskytnutí dotace.

Při předkládání žádostí o platby je nutné, aby příjemci odůvodnili své předkládané výdaje a prokázali, že odpovídají podmínkám realizace projektů.⁵ Uskutečněné výdaje, tedy výdaje skutečně realizovatelné v projektech vypovídají o uskutečněných aktivitách v programech (výstavbě, školeních, nakoupených technologiích, vykonaných pracích apod.).

---

¹ Dle ustanovení Nařízení Rady (ES) č. 1083/2006 je za velký projekt považován takový projekt, jehož celkové náklady přesahují 50 mil EUR.

² *Strukturální fondy*. [cit. 2011–11–4]. Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz>

³ *Zdroj: Příručka NOK-MMR, Měsíční monitorovací zpráva, leden 2011, OP Technická pomoc*

⁴ Implementační agentura je orgán administrace programů fondů EU (např. CzechInvest, CzechTrade, státní fond ŽP). Jedná se o veřejný nebo soukromý subjekt, který jedná v rámci odpovědnosti řídicích orgánů nebo provádí jejich jménem činnosti ve vztahu ke konečným příjemcům. Jeho úkoly a funkce jsou stanoveny v písemné dohodě mezi řídicím orgánem a implementační agenturou.

⁵ Způsobilé výdaje (uznatelné náklady) jsou takové, které jsou v souladu s evropskou a českou legislativou. Především v souladu s článkem 56 nařízení Rady (ES) č. 1083/2000, s nařízením Komise (ES) č. 1828/2006 a v souladu s Pravidly způsobilých výdajů pro programy spolufinancované ze SF a z Fondu soudržnosti na období 2007-2013 a s OP včetně navazujících dokumentů (především příruček pro žadatele a příjemce).

Tyto výdaje se sledují za celý OP, a jsou důležitou informací o pokroku realizace daného programu.

Veškeré platební nároky musí být podloženy doklady (zaplacené faktury, výpisy z účtů), které prokážou, že se jedná o prostředky vynaložené efektivně, hospodárně, a účelně. K samotnému vyplacení dotace dojde až následně po provedení kontrol, tedy administrativní i fyzické kontroly na místě realizace.

Po realizaci projektu a proplacení dotace je příjemce dotací povinen u některých investičních projektů dále provozovat svou podnikatelskou činnost podpořenou ze SF po určitou stanovenou dobu.

4 Návrh na financování projektu

4.1 Popis projektu a zdůvodnění jeho potřeby

Vybraný projekt se týká revitalizace objektu bývalého mlýna pro bytové účely.

Popis výchozího stavu

Původní stavba mlýna z 19. století je zapsána na katastrálním úřadu jako „občanská vybavenost“. Budova byla využívána jako nebytový objekt pro drobnou výrobu.

V roce 1919 proběhla jeho první přestavba na objekt obdobného rozsahu. V roce 1934 se uskutečnila další modernizace objektu a jeho částečná přístavba. Poslední zásah proběhl v roce 1995, kdy bylo v zadní části objektu přistavěno schodiště a částečně se změnila jeho dispozice.

Objekt byl využíván jako výroba elektrosoučástek (Tesla Rožnov), poté sloužil jako družstvo zlatníků a v konečné fázi jako keramická dílna „RUK“.

Od roku 2002 není budova nijak využívána. V současné době je typickým nevyužívaným prostorem v havarijním stavu, který se nachází v obydlené zóně obce. Bez oprav a úprav není možné objekt užívat bez závad. Vlivem vnikající vody do sklepních částí budovy dochází k erozi zdiva, čímž může dojít k poškození nosné konstrukce objektu.

Cíle a přínosy projektu

Projekt si klade za cíl revitalizovat objekt bývalého mlýna a přeměnit ho na bytový dům, prostřednictvím rekonstrukce stávající části a vytvoření kompatibilní části přístavby.

Hlavním účelem je revitalizace zasaženého území, konkrétně jeho přeměna na obytnou oblast. Projekt může přispět k zvýšení atraktivity obce i kvality života místních obyvatel.

Bytový dům bude začleněn do prostředí obce a při jeho tvorbě bude kladen maximální důraz na splynutí s okolím a rázem krajiny. Linie domu mají působit moderně a jemně tak, aby celkový pohled na bytový dům působil harmonicky a vyváženě. Díky těmto úpravám dojde k vytvoření kvalitního bydlení a prostoru, který budou moci využít i místní obyvatelé k realizaci svých volnočasových aktivit a relaxaci.

Filozofie záměru

Bytový dům je situován v příměstské obci Stará Bělá v zástavbě rodinných domů. Potenciální klient bude bydlet na vesnici, ale zároveň může využívat všech vymožeností města.

Jedná se o projekt „rodinný dům v bytě“. Svou kapacitou jedenácti bytových jednotek je ideálním řešením při harmonickém soužití úzké skupiny lidí. 8 bytových jednotek se nachází v novostavbě, zbývající 3 jsou součástí rekonstruované části.

Příslušenstvím každého bytu je zároveň velký balkon (cca 10-14m²), v podkroví terasy cca 13-22m² a samostatné kóje na patře, přístupné ze společné chodby.

Sklepní prostory jsou poměrně rozsáhlé, teplotně stálé a tudíž skýtají mnoho způsobu využití. Mohou sloužit jako úložné prostory, místo pro relaxaci a oddech (např. fitness, sauna, vinný sklep), v nové části budou také vybudována místa pro parkování, dílnu, kočárkárna, kolárna apod.

Součástí projektu je vytvoření 12 parkovacích míst, včetně invalidního místa, výtah a další menší plochy k vytvoření „zelených“ zákoutí. Objekt bytového domu je situován v bujném zeleni okolních zahrad i vlastního pozemku.(viz. příloha č.2)

Umístění projektu

Realizace projektu je zamýšlena jako rekonstrukce stávajícího objektu č.p. 137 na ulici Mítrovická, v příměstské obci Stará Bělá. Tento objekt se nachází v obytné zóně obce. Celková lokalizace je zobrazena na obrázku. (viz. příloha č.3)

Stará Bělá funguje od roku 1990 jako samostatný obvod Statutárního města Ostravy, čítající cca 3 tisíce obyvatel.

Obec svou polohou nabízí řadu přírodních i uměle vytvořených oddechových míst. Samozřejmostí je vlastní koupaliště i blízký sportovní areál v Bělském lese. Stará Bělá je nejbližším bodem Ostravy od nedalekých Beskyd. Logicky postavené cyklotrasy tak umožňují dojezd na kole během hodiny až do vyšších poloh samotných Beskyd. Obec se nachází rovněž v blízkosti CHKO Poodří.

Stará Bělá je celkově významným místem příměstské rekreace Ostravanů. Má výhodnou polohu na levé části ploského hřbetu mezi řekami Odrou a Ostravicí. Obcí protéká potok Starec, původně nazývaný Bělá, podle kterého byla obec pojmenována.

Přestože nadmořská výška katastru obce nepřesahuje 300 metrů, je terén obzvláště kolem jejího centra poměrně členitý.

Spojení s okolím je zajišťováno MHD Ostrava, autobusovou dopravou. Z cest má prvořadý význam silnice 1. třídy ve směru na Nový Jičín a Olomouc.

V obci se nachází úřad městského obvodu, farní úřady římskokatolické a československé husitské církve, jedna základní a dvě mateřské školy, zdravotní středisko, obchodní centrum Hruška i výše zmíněné koupaliště.

Strategie řešení projektu

Objekt bytového domu se skládá ze dvou částí, původní zděné cihlové budovy mlýna a nové přístavby. Při tvorbě domu bude kladen maximální důraz na jeho splynutí s okolím a rázem krajiny. Tomuto jsou podřízeny i materiály fasády, jenž tvoří z velké části přírodní dřevo.

Pro stavbu budou využity **ekologické materiály**, tzv. „sendvičové desky“ vyrobené z recyklovaného odpadu. Jde o desky na bázi celulózy a sendviče obsahující extrudovaný polystyrén opláštěný deskami.

Flexibuild je certifikovaný stavební materiál, vyznačuje se vysokou pevností, houževnatostí, pružností a nízkou nasáklivostí. Má také dobré tlumící a zvukově izolační vlastnosti. Oproti jiným materiálům je lehčí, což značně usnadňuje manipulaci. Díky vstupní surovině je ekologický, zdravotně a hygienicky nezávadný a svou nenáročností na výrobu levnější než na trhu dosud dostupné stavební materiály.

Tento materiál vyrábí firma Flexibuild s.r.o. ve vlastním závodě v Hrušovanech u Brna. Společnost tak reaguje na nový životní styl v oblasti bydlení. Poskytuje know – how, jak stavět ekonomické a ekologické domy.

Výsledkem použití této speciální technologie je snížení stavebních nákladů, ekologická výstavba v podobě menšího znečištění staveniště a nízké spotřeby energií. Suchý systém výstavby umožňuje postavit dům bez zdlouhavých technologických přestávek, díky němuž je výstavba rychlá.

Jedná se o novou alternativu v oblasti bydlení. Tato technologie je v České republice nová, ale v Evropě je již vyzkoušena a provozována. V rámci našeho projektu jde o pilotní projekt v oblasti „ekologických“ developerských staveb.¹

Etapizace a harmonogram projektu

V roce 2008 byla odkoupena nemovitost a byla zahájena studie zpracování. V následujícím roce proběhl odkup pozemků pod budovou.

V roce 2010 bylo zahájeno územní řízení. V 1. polovině roku 2011 bylo vydáno stavební povolení a proběhlo zajištění financování.

Ve 3. čtvrtletí tohoto roku budou zahájeny stavební práce:

- v 1. etapě proběhne rekonstrukce stávajícího objektu.
- 2. etapa projektu bude zahrnovat demolici nepotřebných částí včetně terénních úprav.
- 3. etapa zahrnuje realizaci výstavby a přístavby nového objektu.

Konečná fáze tak představuje kompletní rekonstrukci stávajícího projektu a vytvoření kompatibilní části a přístavby.

Předpokládaný termín ukončení celých stavebních prací je plánovaný na 4. čtvrtletí roku 2012. V témže roce bude i realizován prodej bytových jednotek prostřednictvím realitní kanceláře Trimex Reality a.s. formou cíleného marketingu.

Cílovou skupinou projektu jsou rodiny s malými dětmi, senioři, osoby, které upřednostňují bydlení v klidné části příměstské obce, která je nedaleko situovaná a dobře dostupná do centra města.

Začátek marketingové akce bude zahájen ukončením 1. etapy po rekonstrukci stávajícího objektu. Oslovování klientů bude realizováno prostřednictvím databáze realitní kanceláře Trimex Reality a.s., cílem je oslovování široké veřejnosti např. formou inzerce, umístěním na webových stránkách, ve vybraných periodikách a především umístěním na ostatní realitní servery.

---

¹Rodinný dům za cenu bytu. [cit. 2011–03–25]. Dostupné z: <http://www.flexibuild.cz/cz/stavebni-system/>

Role jednotlivých partnerů

Pro účely tohoto záměru byla v roce 2008 založena akciová společnost *Nové bydlení plus a.s.* se sídlem v Brně, která je také investorem projektu.

Společnost se zabývá koordinací a řízením celého projektu, zajišťuje jeho financování včetně realizace developerského projektu a prodeje bytů.

Manažerem projektu je statutární orgán. Realizaci projektu bude provádět jediný generální dodavatel stavby Kleo stavební s.r.o. Je také nezbytná podpora ze strany obce v rámci zvelebení krajinného rázu.

V rámci zabezpečení realizace projektu proběhnou 1x měsíčně kontrolní dny za účasti investora, stavebního dozoru investora, realizační firmy (Kleo stavební s.r.o.), autora projektu, kterým je projektant a zástupce materiálu flexibuild.

1x týdně bude prováděn malý kontrolní den, kterého se zúčastní zástupce investora, stavební dozor a zástupce realizační firmy Kleo stavební s.r.o.

Realizátoři projektu mají předchozí zkušenosti s realizací obdobných projektů, mimo čerpání prostředků z fondů EU.

Mezi možná rizika a určitá vnější omezení lze uvést:

1. charakter stavby z hlediska územního celku,
2. začlenění stavby do stávající zástavby rodinných domů (vztahy mezi původním obyvatelstvem, místními),
3. aktivní spolupráce se zastupiteli obce, pomoc, v rámci přípravy podkladů pro územní rozhodnutí, pozemní a stavební povolení, osvěta a informovanost občanů.

Veškeré informace a podklady k projektu byly získány na základě osobní konzultace s předsedou představenstva Nového bydlení plus a.s.

4.2 Vazba projektu na strategické dokumenty

V rámci zařazení projektu k určitému operačnímu programu je možné postupovat dvěma způsoby. Jednou z možností je, že si žadatel vybere konkrétní OP a v rámci něj pak přizpůsobí situaci ve firmě tak, aby ji mohl řešit prostřednictvím dotace.

V rámci tohoto projektu bude použita druhá varianta, která představuje opačný postup.

Na základě konkrétního projektu, který přesně vychází z potřeb podniku a jeho strategie, se nyní pokusím vyhledat vhodný dotační titul, v rámci kterého by bylo možné tento projekt zrealizovat.

Zda a do jaké míry projekt odpovídá příslušným dokumentům, je možné zjistit z textu OP a jeho dodatku. Respektive posouzením a porovnáním námětu našeho projektu s příslušnou výzvou.

4.2.1 Brownfield

Jako jednou z možností získání dotace z Evropských fondů, se jeví realizace námi sledovaného projektu v rámci tzv. „brownfield“. Ten je charakterizován jako *„Nevyužívaná, zchátralá či ekologicky postižená nemovitost, která ztratila své původní využití. Přičemž rekonstrukce či revitalizace takové nemovitosti k novému efektivnímu využívání je podporováno z fondů EU“*.¹ Tato charakteristika tedy odpovídá našemu záměru.

Z fondů EU jsou podporovány opravy a regenerace objektů jak ve městech, tak na venkově.² Revitalizaci brownfields řeší v ČR hned 5 ministerstev, přičemž vymezení jejich působnosti není jasné. V praxi tak vznikají situace, kdy je těžké určité typy brownfields jednoznačně přiřadit k jakémukoli z resortů.

Pro podnikatele, kteří se zajímají o podporu revitalizace a rekonstrukci chátrajících podnikatelských objektů, jsou nejpřístupnější a nejčastěji využívané následující dotace.

První z nich je podpora poskytovaná v rámci **národního Programu na podporu podnikatelských nemovitostí a infrastruktury**. Tento Program je nástupcem původního Programu na rozvoj průmyslových zón, z něhož byly dotace poskytovány v letech 1998 až 2005.

Dále pak **Program Reality**, který je součástí OP Průmysl a podnikání (dále jen OPMP) dotovaného ze SF. Tento program je zaměřen na podporu výstavby nových, ale především revitalizaci a rekonstrukci starých a nedostatečně využívaných území a objektů, což se jeví pro náš projekt jako ideální.

---

¹ *Fondy evropské unie*. [cit. 2011–03–25]. Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/glosar/b>

² V městských oblastech byly revitalizovány objekty na ploše odpovídající 16,4 ha, na venkově pak 21,2 ha. *Čerpání z fondů evropské unie*. [cit. 2011–03–26]. Dostupné z: <http://denik.obce.cz/clanek.asp?id=6463071> (Stav za tři čtvrtletí roku 2010).

O dotaci může žádat kraj, obec, developer nebo podnik, který brownfield vlastní. Příjemce podpory může být buď vlastník nemovitosti, který ji plánuje po revitalizaci využívat sám, nebo vlastník – developer, který ji bude dále pronajímat.

Dotace je určena především na nákup nemovitosti, projektovou přípravu, přípravu území, technickou a dopravní infrastrukturu a stavební náklady. Její výše se pohybuje v rozmezí od 20 do 40% uznatelných nákladů. Závisí především na typu příjemce, typu projektu a na území, ve kterém je projekt realizován.

Oba zmíněné programy spadají pod Ministerstvo průmyslu a obchodu ČR a jsou realizovány prostřednictvím agentury CzechInvest. Jsou financovány z prostředků státního rozpočtu.¹

Po bližším prostudování podmínek uvedených programů bylo zjištěno, že tyto prostředky jsou pro náš projekt nevyužitelné. Hlavním důvodem je fakt, že cílem podpory je opětovné využití opuštěných ploch podniky v oboru zpracovatelského průmyslu, strategických služeb, výzkumu a vývoje a inovací. Jinak řečeno daná podpora se vztahuje pouze na revitalizaci velkých průmyslových zón, jakou je např. regenerace PZ Škoda, cukrovaru Lovosice, nebo průmyslové zóny Triangle.

V roce 2010 byla podána výzva na Podporu využívání brownfields, která plyne z regionálního operačního programu (ROP) pro NUTS 2 Moravskoslezsko. Ukončení příjmu žádostí je stanoveno k 15. 4. 2011.

Předmětem této podpory je regenerace lokalit typu brownfields, s plánovaným využitím pro veřejné služby, veřejná prostranství, zeleň, obchod či služby. Výše podpory z ERDF může dosahovat až 85% uznatelných nákladů.

V rámci tohoto programu budou podporovány aktivity související s demolicí nepoužitelných objektů, vybudování dopravní a technické infrastruktury nezbytné pro budoucí využití, regenerace objektů, pouze výjimečně, v ekonomicky opodstatněných případech. Podporována bude pouze regenerace brownfields ve vlastnictví veřejných subjektů, nebo subjektů založených na spolupráci veřejného a soukromého sektoru.²

---

¹Edotace.cz. [cit. 2011–03–26]. Dostupné z: <http://www.edotace.cz/tema-50271/brownfields-pod-lupou-1589/>

²Edotace.cz. [cit. 2011–03–26]. Dostupné z: <http://www.edotace.cz/katalog-dotaci/podpora-vyuzivani-brownfields-9230/>

Ani v tomto případě tedy nejde o případ našeho projektu, který je ve vlastnictví soukromého sektoru.

Do oblasti brownfields zasahuje také Ministerstvo životního prostředí (dále jen MŽP) a to zejména v souvislosti s řešením problémů se starými ekologickými zátěžemi. Prostředky ze SF jsou zde využívány k financování jejich odstraňování.

Tato podpora je také určena na projekty renovace a obnovu průmyslových lokalit. Její výše dosahuje až 75% z uznatelných nákladů projektu.¹

4.2.2 Operační program životní prostředí

OP Životní prostředí (dále jen OPŽP) je druhým nejobjemnějším programem z hlediska alokovaných finančních prostředků z fondů EU v rámci programového období 2007-2013. Tento program je financován z ERDF a FS.

Program se zaměřuje na zlepšení kvality životního prostředí v ČR. Podporovány jsou zejména projekty v oblasti zlepšování kvality ovzduší a snižování emisí v ovzduší, dále zvýšení využití obnovitelných zdrojů energie při výrobě elektřiny a tepla, zkvalitnění nakládání s odpady, omezování průmyslových znečištění, projekty pro environmentální vzdělávání apod.²

V rámci OPŽP a jeho prioritních os jsou z hlediska našeho projektu zajímavé tyto následující programy.

Prioritní osa 2

Zahrnuje podoblast podpory 2.1.2 - **Snížení příspěvku k imisní zátěži obyvatel omezením emisí z energetických systémů včetně CTZ.**

Tento příspěvek je směřován na výstavbu nového centrálního zdroje tepla včetně nově budovaných rozvodů tepla a rozšiřování stávajících rozvodů za účelem připojení nových zákazníků náhradou spalovacích zdrojů ve stávajících objektech (rekonstrukce stávajících rozvodů a případná rekonstrukce centrálního zdroje tepla do 5 MW).

Maximální výše podpory činí 90% uznatelných nákladů. Konkrétní výše podpory bude stanovena na základě finanční analýzy u projektů generující příjmy. Tato oblast podpory je

---

¹ Edotace.cz. [cit. 2011–03–26]. Dostupné z: <http://www.edotace.cz/tema-50271/brownfields-pod-lupou-1589/>

² Zdroj: Příručka NOK-MMR, Měsíční monitorovací zpráva, leden 2011, OP Technická pomoc.

určena pro Moravskoslezský kraj. Počátek příjmu žádostí byl stanoven k 13. 9. 2010 a jeho ukončení k 31. 5. 2011.¹

Vzhledem k tomu, že v našem objektu se nevyskytuje žádný podobný zdroj tepla, je tato výzva bezpředmětná.

Prioritní osa 4

4.1 Předmětem podpory **zkvalitnění nakládání s odpady** je snížení produkce odpadů, budování třídících linek a zařízení na recyklaci odpadů, systém na podporu odděleně sbíraných a následně využívaných specifických druhů odpadů (odpad z elektrických a elektronických zařízení, biologicky rozložitelné odpady, apod.).

Oblast podpory také podporuje technologie k využívání druhotných surovin získaných z odpadů, tedy zařízení na úpravu nebo využívání odpadů. Výzva v rámci této podpory byla podána již v roce 2008 a ukončení příjmu žádostí bylo k 10. 10. 2008.²

Náš projekt bude realizován z ekologického materiálu Flexibuild. V současné době však nebyl vyhlášen žádný podobný program v rámci této oblasti podpory.

4.2 Oblast podpory **Odstraňování starých ekologických zátěží**. V rámci této osy je možné podporovat projekty, zaměřené na inventarizace kontaminovaných míst k sanaci, realizace průzkumných prací, analýz rizik, sanace vážně kontaminovaných lokalit (odstranění kontaminace půd, stavebních konstrukcí a podzemní vody) apod.³

Příjem žádostí byl ukončen k 11. 8. 2008 a nyní není zaznamenaná žádná obdobná výzva. Pro náš projekt však není tato oblast podpory využitelná, poněvadž se nejedná o kontaminovanou oblast.

Prioritní osa 6

6.5 Podpora **regenerace urbanizované krajiny**, ukončení příjmu žádostí proběhlo k 30.6.2010. Předmětem této podpory bylo mimo jiné odstranění nebo zajištění nevyužívaných

---

¹Edotace.cz. [cit. 2011–03–26]. Dostupné z: <http://www.edotace.cz/katalog-dotaci/2-1-2-snizeni-prispevku-k-imisni-zatezi-obyvatele-omezenim-emisi-z-energeticky-systemu-vcetne-czt-czt-9329/>

²Edotace.cz. [cit. 2011–03–26]. Dostupné z: <http://www.edotace.cz/katalog-dotaci/oblast-podpory-4-1---zkvalitneni-nakladani-s-odpady-7038/>

³Edotace.cz. [cit. 2011–03–26]. Dostupné z: <http://www.edotace.cz/katalog-dotaci/oblast-podpory-4-2---odstranovani-starych-ekologicky-zatezi-7039/doplujici/>

staveb a dalších objektů ve zvláště chráněných územích a územích zařazených do soustavy Natura 2000.¹

Do územní platnosti této podpory spadal i Moravskoslezský kraj. Maximální výše dotace činila 70% uznatelných nákladů.

Odstranění nebo zajištění nevyužívaných staveb nebo dalších objektů bylo možné realizovat i v ochranných pásmech zvláště chráněných území. Příjemce musí být vlastníkem nebo nájemcem pozemku, na kterém bude zajištěna udržitelnost projektu nejméně 5 let od ukončení jeho realizace.²

Náš projekt je situován na území, které se nachází v SV části České republiky, na severní Moravě, mezi obcemi Ostrava-jih a Jeseník nad Odrou. Hranice navržené ptačí oblasti jsou totožné s hranicemi CHKO Poodří.

Přesto, že k realizaci námi sledovaného projektu budou použity ekologické materiály a objekt se nachází v blízkosti CHKO Poodří, lze bohužel konstatovat, že jeho sledovaný záměr není slučitelný s žádným existujícím OP životního prostředí.

4.2.3 OP Podnikání a inovace

OP Podnikání a inovace (dále jen OPPI) je zaměřen na zvýšení konkurenceschopnosti sektoru průmyslu a podnikání, včetně malého a středního podnikání. Jeho cílem je udržet přitažlivost ČR a jejich regionů a měst pro investory.

V rámci tohoto OP jsou podporovány inovace, urychlené zavádění výsledků výzkumu a vývoje do výrobní sféry, zavádění nových technologií a inovovaných výrobků, včetně nových informačních a komunikačních technologií s cílem zvýšit konkurenceschopnost české ekonomiky. Intervence OPPI jsou zaměřeny na podporu regionů ČR zařazených do cíle Konvergence (celé území ČR vyjma hlavního města Prahy).

---

¹ Natura 2000 je soustava chráněných území, které vytvářejí na svém území podle jednotných principů všechny státy EU. Cílem této soustavy je zabezpečit ochranu těch druhů živočichů, rostlin a přírodních stanovišť, které jsou z evropského pohledu nejcennější, vzácné či omezené svým výskytem jen na určitou oblast.

² Edotace.cz. [cit. 2011–03–26]. Dostupné z: <http://www.edotace.cz/katalog-dotaci/podpora-regenerace-urbanizovane-krajiny-8976/>

Úlohu řídicího orgánu zastává Ministerstvo průmyslu a obchodu ČR, zprostředkujícím subjektem jsou agentura CzechInvest a Českomoravská záruční a rozvojová banka.¹

Ani v rámci tohoto OP neexistuje žádný vhodný program, který by odpovídal našemu projektu.

Jak se ukázalo, varianta vycházející z potřeb podniku a následné vyhledávání vhodného dotačního titulu může v praxi představovat problém. To představuje tato situace. K realizaci financování našeho projektu se nepodařilo nalézt vhodný OP, v rámci kterého by se mohla podpora uskutečnit.

4.3 Využití prostředků ze státních fondů

Další alternativu financování našeho projektu představuje existence programu s titulem „**Zelená úsporám**“, který je realizovaný Ministerstvem životního prostředí ČR a administrovaný Státním fondem životního prostředí.

Tento program se zabývá úsporou energie a větším využíváním obnovitelných zdrojů energie na úkor neobnovitelných v rodinných a bytových domech.

Česká republika získala na tento program finanční prostředky prodejem tzv. emisních kreditů podle Kjótského protokolu o snižování emisí skleníkových plynů.² Celková alokace programu činila až 25 miliard korun.

V rámci tohoto programu mohou o dotaci na bydlení žádat vlastníci rodinných a bytových domů. Prostřednictvím plné moci se pak může jednat o žadatele z řad podnikatelů, měst a obcí, bytových družstev nebo dalších právnických osob. Podpora se poskytuje formou nenárokové dotace.

Na samotnou výstavbu domu je počet možných dotací velmi omezen. V rámci projektu Zelená úsporám je možné čerpat dotaci pouze na výstavbu domu v pasivním energetickém standardu, tzn. pasivní dům, který se vyznačuje nízkou spotřebou tepelné energie.

Aktuální průměrná dotace se pohybuje v rozmezí 60 až 65%, do budoucna se má však její výše krátit.

---

¹ Zdroj: Příručka NOK-MMR, Měsíční monitorovací zpráva, leden 2011, OP Technická pomoc.

² Jedna emisní jednotka představuje obchodovatelné právo státu vypustit do ovzduší jednu tunu CO₂ v období 2008 až 2012. Své přebytky mohou státy prodávat jiným zemím, které limity neplní.

Podporu může získat každý, kdo na území České republiky splní podmínky konkrétního projektu do ukončení vyhlášení programu, který byl stanoven do 31. 12. 2012. Žádosti měly být přijímány do 30.6.2012 nebo do vyčerpání finančních prostředků programu.

V říjnu minulého roku však ministerstvo příjem žádostí o dotaci pozastavilo. Původně plánovalo, že tato přestávka potrvá do konce ledna 2011.

V únoru tohoto roku ministerstvo rozhodlo, že program Zelená úsporám bude pro rok 2011 uzavřen a nebudou již přijímány žádné nové žádosti. Jako hlavní důvod tohoto zásahu uvedlo, že množství přijatých žádostí výrazně přesáhlo očekávání SFŽP a tento extrémní nárůst zapříčinil kolaps administrativního a personálně-technického zabezpečení celého programu.

V současné době je v programu 19,6 miliardy korun. Nyní zbývá dořešit financování 40 000 žádostí, které nebyly schváleny. V důsledku pozastavení programu z důvodu jeho finančních problémů však není jisté, jak se bude tento program nadále vyvíjet.¹

Státní fond rozvoje bydlení

Jinou variantu představují prostředky získané ze Státního fondu rozvoje bydlení (dále jen Fond).² Fond podporuje soukromé a obecní investice do výstavby bytů, oprav a modernizaci bytů a výstavby technické infrastruktury.

Finanční prostředky soustředěné ve fondu lze použít pouze na území ČR například ke krytí části nákladů spojených s výstavbou, pořízením, opravami a modernizací bytů, bytových a rodinných domů formou úvěru, dotace apod.

K plnění úkolů užívá fond své finanční zdroje v souladu s §3 zákona a v souladu s nařízením vlády, kterým jsou stanoveny podmínky poskytování státní podpory bydlení podle jednotlivých programů. Podle těchto programů rozděluje Fond finanční prostředky určené na podporu bydlení a sjednává za tímto účelem smlouvy s bankami, obcemi i s jednotlivými příjemci podpory.

---

¹ *Informace MŽP k situaci v programu Zelená k úsporám.* [cit. 2011-03-28]. Dostupné z: <http://www.zelenausporam.cz/clanek/193/1171/informace-mzp-k-situaci-v-programu-zelena-usporam/>

² Fond je právnickou osobou, zřízenou zákonem č. 211/2000 Sb. Fond vznikl dnem nabytí účinnosti zákona, dne 21. července 2000. Majetek, s nímž Fond hospodaří, je ve vlastnictví státu. Příjmy tohoto fondu tvoří mimo jiné i prostředky ze strukturálních fondů Evropských společenství.

Fond zahrnuje tyto programy a podpory: *Povodně, Záruky, Podpora mladých, Bytové domy, Podpora obcí, Podpora družstev*

Program Panel

Rok výzvy 2007, počátek příjmu žádostí 9. 5. 2009, ukončení příjmu žádostí 31. 12. 2013.

Cílem programu je pomocí zvýhodněných podmínek přístupu k úvěrům poskytnutých bankami a stavebními spořitelny usnadnit financování oprav a modernizace bytových domů. Přičemž rozpočtové náklady na financování podporovaných činností v seznamu oprav a modernizací musí tvořit nejméně 50% z výše úvěru. Forma podpory představuje výši záruky až 80% jistiny úvěru.¹

M-záruka v programu Panel

Rok výzvy 2001, počátek příjmu žádostí 4. 5. 2009, ukončení 31. 12. 2013. Tento program má totožný cíl jako program Panel.²

Podmínkou obou těchto programů je, že žádost o záruku musí být podána před zahájením stavebních prací a před uzavřením smluv o dodávkách strojů a zařízení.

Vzhledem k tomu, že schválený rozpočet pro rok 2011³ neumožňuje poskytovat z prostředků SFRB přímé nenávratné dotace, nebudou v tomto roce přijímány žádosti o úrokovou dotaci na rekonstrukce bytových domů v programu Nový Panel.

Co se týká dotace na výstavbu nájemních bytů, v rozpočtu SFRB na rok 2011 nejsou pro tuto formu podpory určeny finanční prostředky. Z tohoto důvodu nebude tato podpora poskytována a nejsou přijímány ani žádosti o její poskytnutí. To samé se vztahuje také na dotace na opravy.⁴

Vzhledem k omezeným možnostem se ani touto cestou nepodařilo nalézt vhodné prostředky k finanční podpoře stávajícího projektu.

---

¹ Edotace. cz. [cit. 2011–03–25]. Dostupné z:

<http://www.edotace.cz/katalog-dotaci/p-zaruka-v-programu-panel-5368/>

² Edotace. cz. [cit. 2011–04–28]. Dostupné z:

<http://www.edotace.cz/katalog-dotaci/m-zaruka-v-programu-panel-58/>

³ Rozpočet SFRB byl schválený Poslaneckou sněmovnou dne 15. 12. 2010.

⁴ Státní fond rozvoje bydlení. [cit. 2011–03–25]. Dostupné z: <http://www.sfrb.cz/o-sfrb/statut-fondu>

5 Závěr

Cílem diplomové práce bylo na základě hypotézy, identifikovat vhodné dotační tituly a posoudit, do jaké míry projekt výstavby bytového domu splňuje kritéria a podmínky pro získání dotace.

První část práce zahrnuje charakteristiku nezbytných pojmů a legislativní úpravu uvedené oblasti. Podkladem pro vypracování této části byla především odborná literatura a internetové zdroje uvedené v seznamu použité literatury.

Převážná část je zaměřena na oblast legislativní úpravy, která představuje vzhledem ke své komplexnosti poměrně složitý systém. Strukturální fondy se řídí jak evropskou, tak i národní právní úpravou jednotlivých členských států. Základní právní úprava je obsažena ve Smlouvě o založení Evropského společenství, která je primárním pramenem evropského práva. Evropská právní úprava zahrnuje i řadu sekundárních právních předpisů. V rámci české právní úpravy je zde zastoupeno nepřehledné množství zákonů a vyhlášek. Snahou bylo, zlepšit orientaci v této oblasti a poskytnout tak ucelený přehled těchto pramenů.

Druhá část práce se věnuje samotné přípravě projektu a jeho jednotlivým etapám zpracování. I když se projektové žádosti jednotlivých zemí, typů fondů či programů liší, společně je pojí obecné zákonitosti, které jsou pro všechny totožné.

V této části jsou rovněž vymezeny podmínky pro poskytování finančních příspěvků z fondů včetně cesty finančních prostředků od Evropské komise až ke konečnému příjemci. Tímto byly zároveň zajištěny veškeré požadavky, které jsou kladeny na budoucího žadatele o dotaci.

Třetí část obsahuje analýzu současného stavu, tedy popis samotného projektu a zdůvodnění jeho potřeby. Veškeré údaje byly v rámci této části získány na základě osobní konzultace s předsedou představenstva Nového bydlení plus a.s. V rámci toho bylo zajištěno také přesné vymezení záměru projektu a jeho možnosti.

Na základě tohoto konkrétního projektu, který přesně vychází z potřeb podniku a jeho strategie, následně proběhlo vyhledávání vhodných dotačních titulů, v rámci kterých by bylo možné tento projekt částečně financovat.

Zda a do jaké míry tento projekt odpovídá příslušným dokumentům, bylo možné zjistit z textu OP a jejich dodatků. Důležitým krokem pro naplnění dílčího cíle práce, bylo posouzení a porovnání námětu našeho projektu s příslušnou výzvou.

Veškeré informace a požadavky na konkrétní projekty byly přístupné jak na internetu, tak i v odborných příručkách či prostřednictvím tzv. výzev na stránkách ministerstva pro místní rozvoj. Řadu informací lze také získat na bezplatné telefonní lince eurofon, případně je možné obrátit se s konkrétními dotazy na pracovníky řídicích orgánů operačních programů.

Po bližším prostudování podmínek uvedených programů, bylo zjištěno, že tyto prostředky jsou pro náš projekt nevyužitelné. Tímto krokem, byl zároveň i naplněn vlastní cíl práce, kdy bylo možné posoudit, do jaké míry projekt a jeho záměr splňují kritéria pro získání dotace.

Hlavním důvodem tohoto zjištění je především fakt, že poskytování dotací na projekty zahrnující oživení či revitalizace se vztahuje zejména na opětovné využití opuštěných ploch podniků v oboru zpracovatelského průmyslu, strategických služeb, výzkumu a vývoje a inovací. Daná podpora je tedy určena pouze na revitalizaci velkých průmyslových zón či oživení bydlení sídlištního typu.

Přesto, že tento projekt bude realizován z ekologického materiálu Flexibuild a objekt bytového domu se nachází v blízkosti CHKO Poodří, v současné době neodpovídá žádný operační program ŽP záměru tohoto projektu. Podpora směřuje převážně na projekty v oblasti zlepšování kvality ovzduší a snižování emisí v ovzduší, dále zvýšení využití obnovitelných zdrojů energie při výrobě elektřiny a tepla a omezování průmyslových znečištění.

Stejně tak i účast veřejných rozpočtů v oblasti bydlení je v současné době velmi omezená. Pozornost se nyní soustřeďuje převážně na zajištění rovnějšího přístupu k bydlení a parciální intervence v těch oblastech, kde volný trh s bydlením selhává.

Co se týká dotací poskytovaných v rámci SFRB, na rok 2011 nejsou pro tuto formu podpory určeny finanční prostředky. Z tohoto důvodu nebude tato podpora poskytována a nejsou přijímány ani žádosti o její poskytnutí.

Tímto lze tedy konstatovat, že v současné době v rámci daného projektu neexistuje žádný vhodný dotační titul, který by odpovídal jeho záměru a tím byla zároveň i vyvrácena původní hypotéza.

6 Doporučení financování bytového domu

Jak se ukázalo, varianta vycházející z potřeb podniku a následné vyhledávání vhodného dotačního titulu může v praxi představovat problém v podobě nenalezení vhodného dotačního titulu. Jako vhodnější se proto jeví opačný postup, kdy si žadatel o dotaci zvolí nejprve konkrétní OP a jemu následně přizpůsobí situaci ve firmě tak, aby ji mohl řešit prostřednictvím dotace.

Jinou alternativu financování bytového domu může představovat jeho zajištění formou krátkodobého úvěru, v horizontu splatností 2 let. Ten pokrývá 60% celkových nákladů, zbývajících 40% tvoří vlastní zdroje.

Banka požaduje min. 35% předprodanosti (předběžné smlouvy na koupi bytů), dále požaduje 30% - 40% vlastních finančních zdrojů.

Financování může probíhat prostřednictvím zřízeného vázaného účtu u Fio banky a.s., kde budou vázány finanční prostředky klientů. Následné uvolňování financí pro realizaci stavby bude prováděno na základě vystavených faktur generálního dodavatele developera, investora.

Odhadovaná investice činí 25 mil Kč. Finanční přiměřenost tvoří hodnota nemovitosti, objekt, pozemky a finanční zdroje investora, které částečně využije pro realizaci 1. etapy (rekonstrukce).

Literatura

1. BALADA, M., CHOVANCOVÁ G., SKALICKÝ, M. *Základní principy při zpracování a podávání projektů*. [online] c2008, poslední revize 2008 [cit. 2011–03–20]. Dostupné z: <<http://www.ccvj.cz/UserFiles/File/euprolek/M3/zakladni-principy-pri-zpracovani-a-podavani-projektu-studijni-text.pdf?PHPSESSID=b2fd91af92c696b06f67c34a36e5becd>>.
2. HELDMAN, K. *Project Management Jumpstar*. United States: John Wiley & Sons Inc, 2005. 352s. ISBN-13: 9780782136005.
3. KORBEL, F. a kol: *Právo na informace. Zákon o svobodném přístupu k informacím. Zákon o právu na informace o životním prostředí. Komentář*. 2. vyd. Praha: Linde, 2005. ISBN 80-7201-532-X.
4. JURMANOVÁ VOLEMANOVÁ, V. *Svobodný přístup k informacím*. [online] c2004, poslední revize 2010 [cit. 2011–04–20]. Dostupné z: <http://www.phil.muni.cz/~volemano/SPI_variace1_PP95_w_soubory/frame.htm>.
5. MAREK, D., KANTOR, T. *Příprava a řízení projektů strukturálních fondů Evropské unie*. Praha: Barrister & Principal, 2009. 216s. ISBN: 978-80-87029-56-5.
6. ŠPOK, R. *Přístup k informacím při využívání strukturálních fondů EU v České republice, Institut pro evropskou politiku EUROPEUM*. [online] c2006, poslední revize 2006. [cit. 2011–02–16]. Dostupné z: <<http://www.europeum.org/cs/svoboda-bezpenost-a-spravedlnost/1086-pistup-k-informacim-pi-vyuivani-strukturalnich-fond-eu-v-eske-republice>>.
7. TICHÝ, L., ARNOLD, R. *Evropské právo*. 2. vyd. Praha: C.H. Beck, 2004. 919s. ISBN 80-7179-449-X.
8. TÝČ, V. *Evropské právo pro ekonomy*. [online] c2004 , poslední revize 2011. [cit. 2011–03–28]. Dostupné z: <<http://myop.wz.cz/pdf/epravo.pdf>>.
9. TUHÁČEK, M. *Transparency International – Česká republika, Možnosti přístupu k informacím o projektech podporovaných ze strukturálních fondů EU – právní*

- analýza*. [online] c2007, poslední revize 2011. [cit. 2011-03-20]. Dostupné z <http://www.transparency.cz/pdf/publikace/esf_tuhacek_2007.pdf>.
10. VILAMOVÁ, Š.: *Čerpáme finanční zdroje Evropské unie*. 1. vyd. Praha: GRADA Publishing, a.s., 2005. ISNB 80-247-1194-X.
11. VILAMOVÁ Š., *Jak získat finanční zdroje EU*. Praha: Grada, 2004. ISBN 80-247-0828-0.
12. MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČR. *Základní principy přípravy projektů v rámci strukturálních fondů EU dokumentované na případových studiích*. [online] c2011, poslední revize 2011. [cit. 2011-03-15]. Dostupné z <http://www.transparency.cz/pdf/publikace/esf_tuhacek_2007.pdf>.
13. *Národní strategický referenční rámec ČR 2007-2013*. Ministerstvo pro místní rozvoj, verze červenec 2007, [cit. 2011-02-06] Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/uploads/documents/HSS_2007_2013/NSRR_ver_4_rev._6.2.pdf>.
14. *Návrh Národního rozvojového plánu České republiky 2007-2013*. Leden 2006, [cit. 2011-02-06]. Dostupné z: <<http://www.strukturalni-fondy.cz/uploads/old/1141122325.materi-l-nrp---iii.-nrp-upraveny---str-113-a-124.pdf>>.
15. *Operační program Životní prostředí. Programový dokument pro období 2007-2013*. Praha, Ministerstvo životního prostředí ČR, prosinec 2007, [cit. 2011-03-09]. Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/uploads/documents/Programy_2007_2013/OP_zivotni_prostredi/2714_programovy_dokument_opzp_2007_2013_32.pdf>.
16. *Regionální operační program NUTS II Moravskoslezsko 2007-2013*. Ostrava, 3.12.2007, [cit. 2011-02-18]. Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/uploads/documents/Programy_2007_2013/ROP_MS/ROP_MS_fin.pdf>.
17. *Příručka NOK-MMR, Měsíční monitorovací zpráva o průběhu čerpání strukturálních fondů, Fondu soudržnosti a Národních zdrojů v programovém období 2007-2013, leden 2011*, [cit. 2011-03-23]. Dostupné z: <<http://www.strukturalni-fondy.cz/Files/00/OO989c8f-e211-4b14-a593-ce6f88c3001b.pdf>>.

PRÁVNÍ PŘEDPISY

Legislativa EU

1. Smlouva o založení Evropských Společenství.
2. Nařízení Rady (ES) č. 1260/1999 o obecných ustanoveních o strukturálních fondech.
3. Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1261/1999 o Evropském fondu pro regionální rozvoj.
4. Nařízení Komise (ES) č. 438/2001 kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení Rady (ES) č. 1260/1999, pokud jde o řídicí a kontrolní systém pro pomoc poskytovanou ze strukturálních fondů.
5. Nařízení Komise (ES) č. 1145/2003 kterým se mění nařízení (ES) č. 1685/2000 pokud jde o pravidla způsobilosti pro spolufinancování strukturálními fondy.
6. Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1080/2006 ze dne 5. července 2006 o Evropském fondu pro regionální rozvoj a o zrušení nařízení (ES) č. 1783/1999.
7. Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1081/2006 ze dne 5. července 2006 o Evropském sociálním fondu a o zrušení nařízení (ES) č. 1784/1999.
8. Nařízení Evropského parlamentu a Rady č. 1082/2006 ze dne 5. července 2006 o evropském seskupení pro územní spolupráci (ESUS).
9. Nařízením (ES) č. 1083/2006 ze dne 11. července 2006 o obecných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu a Fondu soudržnosti a o zrušení nařízení (ES) č. 1260/1992.
10. Nařízení Rady (ES) č. 1084/2006 ze dne 11. července 2006 o Fondu soudržnosti a o zrušení nařízení (ES) č. 1164/94.
11. Nařízení Komise (ES) č. 1828/2006 ze dne 8. prosince 2006 stanovující prováděcí pravidla pro aplikaci nařízení Rady (ES) č. 1083/2006 o obecných ustanoveních týkajících se Evropského fondu pro regionální rozvoj, Evropského sociálního fondu a Fondu soudržnosti a k nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1080/2006 o Evropském fondu pro regionální rozvoj.
12. Nařízení rady (ES, Euratom) č. 1605/2002 o souhrnném rozpočtu Evropských společenství.
13. Nařízení Komise (ES, Euratom) č. 2342/2002 ze dne 23. prosince 2002, kterým se stanoví podrobná pravidla pro provádění nařízení Rady (ES, Euratom) č. 1605/2002 ze dne 25. června 2002 o souhrnném rozpočtu Evropských společenství.

14. Nařízení Komise (ES, Euratom) č. 2343/2002 ze dne 23. prosince 2002 o rámcovém finančním nařízení pro orgány uvedené v článku 185 nařízení Rady (ES, Euratom) č. 1605/2002.
15. Nařízením Komise č. 1159/2000 z 30. května 2000 o informační a propagačních opatřeních.
16. Směrnici Evropského parlamentu a Rady č. 2003/98/ES.

Legislativa ČR

1. Zákon č. 129/2000 Sb., o krajích.
2. Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích.
3. Zákon č. 166/1993 Sb., o Nejvyšším kontrolním úřadu.
4. zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu.
5. Zákon č. 47/2002 Sb., o podpoře malého a středního podnikání a o změně zákona č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České republiky.
6. Zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech.
7. Zákon č. 248/2000 Sb., o podpoře regionálního rozvoje.
8. Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů.
9. Vyhláška č. 323/2002 Sb., o rozpočtové skladbě.
10. Zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě.
11. Zákon č. 420/2004 Sb., o přezkoumávání hospodaření územních samosprávních celků a dobrovolných svazků obcí.
12. Zákon č. 500/2004 Sb., správní řád.
13. Zákon č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím.
14. Zákon č. 123/1998 Sb., o právu na informace o životním prostředí.
15. Zákon č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů.
16. Usnesení vlády ČR č. 175/2006 k Návrhu Národního rozvojového plánu České republiky na léta 2007-2013 zřizuje řídicí orgány pro všechny OP.

17. Usnesení vlády č. 61/2007 o pravidlech způsobilých výdajů pro programy spolufinancované ze strukturálních fondů a Fondu soudržnosti na programové období 2007-2013.

INTERNETOVÉ ZDROJE

www.strukturalni-fondy.cz

www.edotace.cz

www.strukturalni-fondy.cz

www.europa.eu

www.euroskop.cz

www.transparency.cz

www.mmr.cz

www.mfcr.cz

www.mpo.cz

Seznam použitých zkratk

CCR ČR – Centrum pro Regionální Rozvoj ČR

EF – Evropské fondy

EK – Evropská komise

ERDF – Evropský fond pro regionální rozvoj

ES – Evropské společenství

ESD – Evropský soudní dvůr

ESF – Evropský sociální fond

FS – Fond soudržnosti (Kohezní fond)

HSS – Hospodářská a sociální soudržnost

KP – Konečný příjemce

MMR – Ministerstvo pro místní rozvoj

MSP – Malé a střední podniky

NOK – Národní orgán pro koordinaci

NRP – Národní rozvojový plán

NSRR – Národní strategický referenční rámec

NUTS – Nomenklatura územní statistické jednotky pro potřeby regionální politiky EU

OP – Operační program

OPPI – Operační program Podnikání a inovace

OP PP – Operační program Průmysl a podnikání

OPŽP – Operační program Životní prostředí

PCO – Platební a certifikační orgán

PJ – Platební jednotka

ROP – Regionální operační program

ŘO – Řídicí orgán

SEA – Strategické hodnocení dopadu na životní prostředí

SES – Smlouva o založení Evropského společenství

SF – Strukturální fondy

SOZS – Strategické obecné zásady Společenství

SROP – Společný regionální operační program

Prohlášení o využití výsledků diplomové práce

Prohlašuji, že

- jsem byl(a) seznámen(a) s tím, že na mou diplomovou (bakalářskou) práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. – autorský zákon, zejména § 35 – užití díla v rámci občanských a náboženských obřadů, v rámci školních představení a užití díla školního a § 60 – školní dílo;
- beru na vědomí, že Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava (dále jen VŠB-TUO) má právo nevýdělečně, ke své vnitřní potřebě, diplomovou (bakalářskou) práci užít (§ 35 odst. 3);
- souhlasím s tím, že jeden výtisk diplomové (bakalářské) práce bude uložen v Ústřední knihovně VŠB-TUO k prezenčnímu nahlédnutí a jeden výtisk bude uložen u vedoucího diplomové (bakalářské) práce. Souhlasím s tím, že bibliografické údaje o diplomové (bakalářské) práci budou zveřejněny v informačním systému VŠB-TUO;
- bylo sjednáno, že s VŠB-TUO, v případě zájmu z její strany, uzavřu licenční smlouvu s oprávněním užít dílo v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- bylo sjednáno, že užít své dílo, diplomovou (bakalářskou) práci, nebo poskytnout licenci k jejímu využití mohu jen se souhlasem VŠB-TUO, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly VŠB-TUO na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše).

V Ostravě dne .....

.....
Barbora Adamčíková

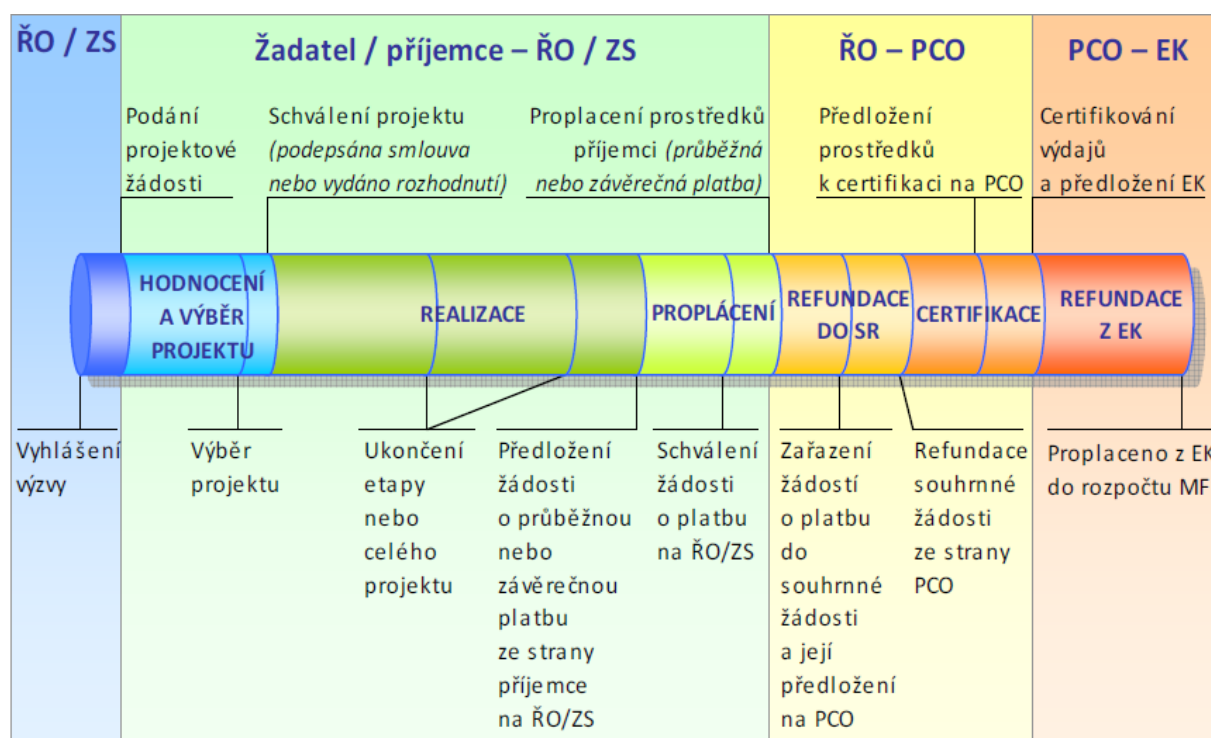
Adresa trvalého pobytu studenta:

.....

Seznam příloh

Příloha číslo 1:	Schéma finanční toky ze SF
Příloha číslo 2:	Objekt bytového domu
Příloha číslo 3:	Lokalizace projektu

Příloha č.1- Schéma finančních toků ze SF

Zdroj: Příručka NOK-MMR, Měsíční monitorovací zpráva o průběhu čerpání strukturálních fondů, Fondu soudržnosti a Národních zdrojů v programovém období 2007-2013, leden 2011, (s.8)

Příloha č. 2- Objekt bytového domu

Zdroj: Nové bydlení plus a.s.

Příloha 3- Lokalizace projektu

